

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 51 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 18. Dezember 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Uničeni emigrantski upi

Moskovsko ozadje odkritega spora med Titom in Petrom Karadjordjevičem - Anglija in Amerika sta porogljivo razblinili Peterčkove sanje - Smešne grožnje Draže Mihajloviča. Anglosaška nesramnost je dober nauk za vse evropske narode

PK-Kriegsbericht Janke (Atl—Schl.)

Panzerbekämpfung macht weitere Fortschritte. Die Entwicklung der Panzerwaffe, die oft von entscheidender Bedeutung ist, bringt es mit sich, daß wiederum auf dem Gebiet der Bekämpfung dieser modernen und schweren Waffe wirksame Abwehrwaffen ausgearbeitet und angewendet werden. — Unser Bild zeigt eine neuartige Kampfpistole, die bei entsprechender Entfernung eine außerordentlich starke Durchschlagskraft besitzt.

V našem listu smo se že opetovano bavili s takozvano anglosaško perfidnostjo, ki bi jo lahko imenovali neke vrste finejšo nesramnost. Angličani in Amerikanci so že tik pred izbruhom sedanje svetovne vojne potrebovali narode, ki bi jih bilo treba v smislu anglosaškega koncepta o uničenju Führer-jeve Velike Nemčije poslati v klavnico. Tu so se v prvi vrsti spomnili Poljakov, ki so se zares vsedli na anglosaške limanice. Poljska, nahujšana in podpihavana iz Londona in Washingtona, ni marala Führer-jevih predlogov glede rešitve danziškega vprašanja. Verjela je slepo Angležem in njihovim obljubam o vojaški pomoči, zato se je vrnila v vojni vrtnec, ki je požrl poljsko državo, narodu pa povzročil pravo katastrofo na vseh področjih življenja. Človek bi mislil, da so bile garancije, ki jih je dal pokojni angleški premijer Chamberlain takratni poljski vladi, obveznost, ki jo bo Anglija izpolnila po svoji najboljši volji. Poljski emigrantje so sedeli precej časa v Londonu in snovali svoje načrte o obnovi Poljske. To Angležem ni motilo vse dotlej, dokler se ni oglasil v poljski zadevi Stalin, kot interesent za poljsko ozemlje. V istem hipu je pedal Sikorski s svojo emigrantsko klico v nemilost. Sovjetija je pretrgala vse odnose do londonskih Poljakov, in Anglija, perfidna Anglija, se je postavila na stališče Moskve... Tako torej je izsledala »zaščita«, ki jo je

Anglija obljubila Poljakom pred njihovim vstopom v sedanjo veliko klavnico.

Primer Poljske smo omenili radi tega, ker se je te dni odigralo nekaj, kar utruje povsem pravilno trditev, da je Anglija brez sramu v izdajanju svojih bivših zaveznikov. Anglija je na moskovski konferenci izdala načelno vse svoje bivše zaveznike. Dejstvo, da sta morala grški razkralj in Peter Karadjordjevič iz Londona v prestolnico Egipta, je bila le nekaka predigra tega izdajstva napram nekdanji zavezniški Jugoslaviji in v njej vladajoči dinastiji. Ubežna kralja sta morala iz angleške prestolnice, ker jima je Anglija na migljaj iz Kremlja nujno odvzela vse pomembnost londonskega eksila. Tako so potegnili pri premikanju emigrantske vožnje na stranaki tir... Kdor je pazljivo opazoval angleške šahovske poteze, je takoj videl, da igraata London in Moskva skupno igro, ki naj preslepi emigrantje v Egiptu. Znani četniški general in »vojni minister« Puričeve »vlade«, Draža Mihajlovič, je hitel referirati v egiptovsko prestolnico, medtem pa je Stalin že dogotovil svoje načrte glede priznanja znanega bandita Tita in njegove »vlade«. Anglija in Amerika sta v Moskvi itak že prodali boljševikom na papirju vso Evropo, in tu torej ni prav nič motilo izdati Peterčkovo vlado v Kairi. Ker so Angličani in Amerikanci odrekli Petrovi »vladi« sleherno qmotno pomoč, je s tem podan dokaz, da ji odrekajo tudi moralno podporo. Tako je zlezal bandit Tito na željo Moskve s pomočjo Anglo-Amerikancev na svojega vladnega konja. Peter Karadjordjevič in njegov ministerski predsednik Purič pa sedaj lahko ob Nilu razmišljata o vrednosti političnih obljub Anglije.

Mi se tu ne bi pečali s spori, ki jih imajo emigrantje in voditelji banditov, ako ti spori ne bi bili merilo za klanjanje Anglije in Amerike pred rdečim carjem. Ti spori itak nimajo nikakega praktičnega pomena in so poučni le v toliko, kako bi izgledala jugovzhodna Evropa, ako bi se v tem prostoru lahko medsebojno nemoteno ubijali predstavniki tako nasprotujočih si ciljev, kakor jih imajo ti sanjači v gozdovih in njihovi nasprotniki ob Nilu.

Iz angleških virov je posnel nemški tisk celo vrsto zanimivih posameznosti o sporu med Petrovim »režimom« in med banditskim »maršalom« Titom. Tako poroča angleška agencija Reuter iz Kaira, da je jugoslovanska emigrantska »vlada« podala izjavo, v kateri pravi, da je Draža Mihajlovič zapovedal »vsem oboroženim silam Jugoslavije« podrediti pod njegovo poveljstvo. Vsem tistim, ki bi se upirali njegovim zapovedi, grozi Mihajlovič na precej smešen način s postopanjem po določilih vojaških zakonov. Z drugimi besedami: Mihajlovič poziva Titove bandite, da se podredijo njegovemu poveljstvu. Tako je izbruhnil odkrit spor med velesrbskimi četniki in komunistično nastrojenimi banditi. Mihajlovič je podal obenem za tisk nevtralnega inozemstva zelo ostro izjavo, polno obsodbe za Tita in njegove pristaše. V tej izjavi je ugotovil Mihajlovič, da je dr. Ribarjeva vlada pod Titovim pokroviteljstvom »skupina ljudi, ki zasledujejo svoje lastne interese«. Mihajlovič je nadalje mnenja,

PK-Aufn.: Kriegsber. Zimmermann — Scherl (GD).

Ein Störtrupp auf Schi.

Die Telefonleitung ist gestört. Auf Schi begibt sich ein Störtrupp auf die Suche nach der Ursache, denn die Verbindung zwischen den einzelnen Kommandostellen darf nicht abbrechen.

O sigurnosti nemške zmage

Reichsminister v. Ribbentrop je govoril ob drugi obletnici nemško-italijansko-japonskega vojnega zavezništva - Tudi Mussolini veruje v zmago Nemčije in Japonske Pomembna izvajanja japonskega zunanjega ministra Šigemica

»Druga obletnica nemško-italijansko-japonskega vojnega zavezništva je v znamenju srditih bojov v Evropi in v Vzhodni Aziji, na vseh frontah na suhi zemlji, na morju in v zraku. V vzhodni Aziji je Japonska absoluten gospodar položaja. V Evropi so zanesle velike zmage sil osi vojno daleč v sovrzne dežele do mej Evrope. Tudi evropski kontinent je danes slej ko prej trdno v rokah Nemčije in njenih zaveznikov. Tako so sile Trojnega pakta s svojimi ogromnimi uspehi že v prvem zaletu izvojevale tako velike strateške prednosti, da jih sovražnik ne more več dohiteti.«

S to nesporno ugotovitvijo je prišel Reichsminister v. Ribbentrop svoj radio-govor povodom druge obletnice vojnega zavezništva sil Trojnega pakta. V začetku svojega govora je podal Reichsminister pregled dogodkov v zadnjem letu. Pri tem je pokazal na jekleni branik na vzhodu, ki ga sovražnik nikakor ne bo prebil. Prišel bo dan, ko bo opedala moč sovjetske armade. Tudi na jugu je izdajstvo italijanskega razkralja in njegovega oproda Badoglija rodilo povsem drugačne rezultate kot so si obetali sovražniki. Največji in najpomembnejši del Italije je trdno v rokah osi. Osvojenjem Duca lahko sedaj izgrajuje svojo nacionalno-republikansko Italijo ter se lahko z vsemi razpoložljivimi sredstvi znova udeleži vojne. Tako v Italiji kakor tudi v ostalem Sredozemskem prostoru se nemške pozicije jačijo od španske meje do Dodekanesa od dneva od dneva.

V svojih nadaljnjih izvajanjih se je bvil Reichsminister z napovedanimi ofenzivami proti evropskemu zapadu ter je dejal med drugim sledeče:

»Za nekaj časa sem napovedujejo naši sovražniki v rastočem tonu bodo velik udarec proti evropskemu zapadu. Bilo je že nešteti provokacije in groženja na račun nemškega naroda, nemške vojske in vodstva. Če bi se dalo izvojevati zapadno obalo Evrope z besedami, bi bili sovražniki Nemčije še dolgo ob Renu. Vodstvo nemške vojske je povsem hladnokrvno spričlo histeričnega besedičenja židovskih mednarodnih pisunov in njihovih kruhodajalcev. Führer je namreč zgradil v zadnjih letih na vseh obalah Atlantika trdnjave,

kakor jih v tako gigantskih izmerih sploh ne pomeni vojna zgodovina. V teh trdnjavah pa stojijo čete, ki čakajo fanatično na tisti trenutek, ko se bodo po tolikem kričanju vendar enkrat spopadle s sovražnikom. Obramba Evrope proti anglo-ameriškim osvajalcem ne bi bila mogla priti v boljše roke kakor v roke teh mož in vojakov nemških pripravljenih divizij. Ob drugi obletnici našega pakta lahko torej s ponosom in zadovoljstvom ugotavljamo, da nasprotnikom ni uspelo niti na vzhodno-azijskem niti na evropskem bojišču doseči svojih ciljev.

Glede letalskih napadov je dejal Reichsminister v. Ribbentrop sledeče:

»Kar se tiče letalskih napadov, so sovražni strategiji potem, ko so spoznali, da nemške vojne industrije ne morejo uničiti in niti bistveno poškodovati, javno izjavili, da so stanovanjska predmestja in njih civilno prebivalstvo glavni cilj teh letalskih napadov. Na ta način upajo zmagati vojno moralo nemškega in italijanskega naroda. Na to cinčno priznanje dajemo tej gospodi samo sledeč odgovor: morala civilnega prebivalstva se vsled teh strahopetnih napadov na žene in deco ne samo ne bo omajala, temveč se bo nasprotno še ojačila. V duši nemškega naroda so povzročili s tem neodoljivo sovraštvo proti sovražniku, ki povzroča oprljenje domovine. Obenem pa nastaja še bolj fanatična volja, bojevati se v tej vojni do noža in tako dolgo ne odnehati, dokler ne bo zadela neusmiljena pravična kazen deželo in s krivdo obremenjene voditelje naroda, ki pošilja letale. Z vsako bombo, ki pade na nemško ozemlje, je domovinska fronta še bolj povečana in se zornja še bolj okrog Führerja, v svoji odlični držbi trdno odločena, vpostaviti tudi zadnje za zmago.

Reichsminister v. Ribbentrop je označil diplomatsko in agitacijsko delavnost sovražnikov kot znamenje njihove nerazumnosti in skrbi, da jim stvar ne bo uspeha. Obenem je povdaril odgovornost treh vojnih zločincev: Churchilla, Roosevelta in Stalina. Ozlogosajoč njihove načrte o razdeljevanju sveta kot grotesko, je Reichsminister

v. Ribbentrop še enkrat jasno ertsal sledeč cilj Trojnega pakta.

Nemčija, Italija in njuni evropski zavezniki so dvignili svoje orožje v svrhu obrambe njihovih najelementarnejših življenjskih pravic napram tlačarjem in židovsko-plutokratskemu izžemanju s strani zapada ter proti boljševidaciji njihovih narodov iz vzhoda. Njun cilj je preureditev Evrope, v kateri bodo posedovali nemški in italijanski narod kakor tudi sicer v tem prostoru živeči narodi primerno njihovi narodni moči in storitvenosti primerni življenjski prostor. V taki evropski skupnosti bo vsak narod, ki je odkrito in pošteno pripravljen k sodelovanju, lahko zavzel pripadajoč mu prostor ter bo lahko svobodno razvijal svoje sposobnosti. Evropsko gospodarstvo se bo po vojni najno ti na novo organiziralo po enotnih vidikih. Kulturno življenje vsakega naroda pa se bo v duhovni izmenjavi z drugimi narodi samo obogatilo.

Von Ribbentrop je končal svoja izvajanja s sledečim priznanjem k brezpogojni sigurnosti glede zmage:

Naši sovražniki imajo kljub ogromnim izgubam na ljudeh in materialu morda še marsikatero rezervno na razpolago. To pa ni odločilno. Zmage v tej ogromni svetovni vojni končno ne bo izvojeval materijal, treba jo bo izvojevati na bojišču z bajoneto, od moža do moža. Tu pa vem eno: bojnemu duhu in junaštvu naših vojakov sovražnik ne more zoperstaviti ničesar, kar bi mu bilo enakovredno. To vojno bosta dobila duh narodov Evrope in Vzhodne Azije ter junaštvo njihovih vojakov, ne pa duh boljševidikov in duh dolarja. Nasprotniki pravijo, da bo v kratkem sledil generalni napad na sile Trojnega pakta v Evropi in vzhodni Aziji. Nemčija, Italija, Japonska in njih zavezniki imajo samo en odgovor: Naj le pridejo, mi smo na straži in jih bomo pripravili vroč sprejem.

Ob obletnici vojne zveze sil Trojnega pakta je govoril tudi Mussolini, ki je podčrtal idejno in konkretno solidarnost italijanske socialne republike z Nemčijo in Japonsko. Ta solidarnost se bo po njegovih besedah izkazala že v kratkem na ta način, da bodo vojaške sile, ki jih pospeševano postavljajo nova republika, zavzele zopet svoja bojna mesta ob strani tovarišev Trojnega pakta. Republikanska italijanska vojska bo po Mussolinijevem zagotovilu z bojnim in krvjo izbrisala medev izdajstva. Mussolini je prepričan, da se bo nova italijanska vojska hrabro borila z nemškimi tovariši, ki so na vseh bojiščih podali tolikih dokazov neprekosljive hrabrosti. Sovražni letalski teror ne bo zlomil italijanskega naroda, pač pa bo še bolj ojačil njegovo sovraštvo in žilavost. Na koncu je obljubil Mussolini narodom in voditeljem Nemčije in Japonske lojalnost, tovarištvo in vero, da bodo velike žrtve kronane z zmago.

Japonski zunanji minister Šigemica je v svojem govoru o priliki obletnice vojne zveze sil Trojnega pakta omenil najprej vojne cilje Anglo-Amerikancev, ki so z izžemanjem Azije ustvarili svoje blagostanje. Temu nasproti pa je podčrtal mirovne cilje Japoncev. V Evropi so uporabljali v svrhu izžemanja svojo politiko ravnotežja, v Aziji pa doktrino o odprtih vratih. Po njegovem mnenju imajo Anglosasi grdo navado, vsiljevati drugim svoje načela in ideje. Oni si želijo anglosaski mir. V prvih dveh letih sta japonska vojska in mornarica vrgli napadalec iz večine delov Vzhodne Azije. Treba jih je pa še pregnati iz cele Azije. Vzhodna Azija je zopet dobila svoj obraz.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob - alle in Marburg/Drus. Badgastein
Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste No. 3 vom 10 April 1943 gültig. Anzahl der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgeldes

da se hočejo ti ljudje rešiti iz sramotnega položaja. Ti ljudje — tako je rezoniral vrhovni čelnik — ne predstavljajo jugoslovanskega naroda. Če se ustanovili neko takozvano vlado, to ne izpremlja njihovega izdajstva in njihove nelojalnosti.

Dosedanje boje med četniki in Titovimi banditi je komentiral Draža Mihajlovič kakor sledi: »Dosedaj smo proti Titovim pristašam nastopali samo tedaj, kadar smo jih zasačili pri ropanju.«

V zvezi s sporom, ki je nastal v »jugoslovanskem taboru«, je tudi zanimiva ugotovitev, da je zveznica, ki jo je prejel Peterčkov »režim« iz Londona, začela učinkovati tudi že v njegovem lastnem taboru. Židovska poročevalska agencija Sulzberger je namreč poročala dne 13. t. m. preko radio-postaje Bejrut dobesedno sledeče: »Dosedajni poštni minister v Piričevni emigrantski vladi, dr. Berislav Anđelinović, je podal svoje sestavke«. Mimogrede bodi omenjeno: vrlo važno, ako edstopi »minister« brez pošte in brzjava. Toda Sulzberger je izvedel še več: »Jugoslovanski vojniki v Srednjem Orientu so baje izjavili, da se ne bodo borili za Mihajloviča«. Sulzbergerjeve informacije gredo še dalje: »V jugoslovanskih emigrantskih krogih je opažati gibanje, ki stremi za tem, da se ustanovi platformo za politično organizacijo proti Petrovi vladi v Kairu.« V svojem komentarju je dal šid Sulzberger razumeti, da so zavezniki odrakli Petrovi »vladi« sliherno gnotno pomoč. Petra so baje pozvali, naj osnogoči sestavo vlade, v kateri bodo imeli komunisti večino. Po drugih vesteh bodo baje pozvali Petra, naj se stavi Titu na razpolago. Iz nekakega poročila, ki ga je objavil list »News Chronicle«, izhaja, da bo Anglija Titu stavila na razpolago vsako zahtevano finančno pomoč. V Angliji pravijo k temu, da je podpiranje ban-

ditov na Balkanu dokaz, za izboljšanje odnošajev med Londonom in Moskvo. To angleško zavijanje pa nič ne izpremlja na dejstvu, da se je Anglija do zadnjega podredila željam Moskve.

Za bodoči razvoj je popolnoma vseeno, kako so se Sovjetija, Anglija in Amerika dogovorile glede pivoine ureditve sveta. Odločitev o vsem tem ne bo padla pri konferenčnih mizah, izzvali je tudi ne bodo tiskovni spori in agitacija v etru. Odločitev bo namreč padla na bojišču. Kar nas zanima, so le teoretična ugibanja in sovražnem taboru. Njihove medsebojne razprave nam dajejo dober vpogled v mišljenje sovražnih zaveznikov. To obenem odstranjuje umetno meqlo, ki so jo napravili okrog svojih lastnih naklepov. Kakor že uvodoma omenjeno, so si Angleži in Amerikanci pridobili svoje zaveznike z garancijekimi obljubami. Vse te narode so pahnili pozneje v nesrečo. Nato so delali emigrantom upo. Sedaj se jim odkikajo, in se niti ne sramujejo svojega odmiikanja.

Izdajalsko početje Angležev in Amerikancev, ki so za sklado leče v Kremiju prodali interese svojih bivših zaveznikov, je silno poučno. To izdajstvo nas potrjuje v zavesti, da je odvisev prvi red in poznejši mir edino le od zmage nemškega orožja. Preklarije med emigranti so samo posledica izdajstva, ki sta ga zakrivila Anglija in Amerika s svojo zlobno uslužnostjo v Kremiju in v Teheranu. Hrabra nemška vojska bo pa skrbelo za to, da se ne bodo uresničili ne zavezniški in tudi ne emigrantski upi. Sedaj vedo mali narodi Evrope, kje je njih mesto. Borili se bodo skupno z nemškim narodom za novo Evropo nemškega socializma in takega reda, ki odreja vsakemu narodu njegov življenjski prostor po merilu moči in storitve za evropsko občestvo.

Novi nemški uspehi na vzhodni fronti

Tudi v preteklem tednu so se razbili številni sovjetski napadi ob žilavosti in hrabrosti nemških vojakov - Boji v snežnih metežih

Jugozapadno od Dnjepropetrovska so boljševiki po poročilu z dne 9. t. m. napadali, izkoriščajoč gosto meglo, z močnimi silami, toda njihovi napadi so bili zavrženi. Jugozapadno od Kremenčuga so Nemci ves četrtek odbijali opetovane napade sovjetov. Severovzhodno od Žitomira in južno od Korostena se je sovražnik žilavo upiral nemškemu napadu, pri tem pa vsekakor ni mogel preprečiti nemškega prodiranja. Zaman so bili tudi sovjetski napadi med Pripjetom in Berezino ter jugozapadno od Kričeva. Zapadno od Smolenska so nemške čete v četrtek izvedle uspešen napad ter pri tem dosegle svoje cilje. Nemško letalstvo je pri tem uspešno bombardiralo sovjetska zbirališča čet in sovjetske kolone pri Neveli podnevi in ponoči. Zbitih je bilo v četrtek 33 sovjetskih letal.

10. decembra je bilo sporočeno, da so Nemci zavzeli neko važno višino pri Kerču. Sovražnik je medtem brez uspeha butal v mostišče pri Kerzonu. Pri Kremenčugu so se odigravali v četrtek ob hudih snežnih zametih srditi boji. Nemškim četam je uspelo zaustaviti sovjetske sunke v protinapadih. Ponovni srditi sovjetski napadi so sledili tudi v odseku Čerkasija. Medtem so dobro napredovali nemški sunki v področju Žitomira in Korostena. Med Pripjetom in Berezino ter severno od izliva Pripjeta ob Dnjepru je bilo zavrženih več sovjetskih napadov. V koncentričnem ognju so bila uničena številna sovjetska izhodišča napadov.

Iz sobotnega poročila izhaja, da so nemške čete skupno z Romuni zavzele pri Kerču zopet neko vodilno višino. V teku teh operacij so nemške čete preprečile nove sovjetske poizkuse izkrcanja čet v sodelovanju z edinčam. Nemške vojne mornarice in obalni baterijski. 15. zvrhanih čolnov za izkrcanje je bilo pri tem potopljenih. Jugozapadno od Kremenčuga so divjali menjajoči se boji z nezmanjšano srditostjo. Tu je izkubil sovražnik mnogo tankov. Prav tako so se menjavali tudi težki boji v področju Čerkasija, kjer so se vrstili sovjetski napadi in nemški protinapadi. V žitomirskem in korostenskem prostoru so nemške čete nadalje pridobivale na terenu. Med Pripjetom in med Berezino je bilo medtem bele-

Karte Kampfraum Kiew.)

Weltbild — Gliese.

žiti slabotnejšo sovjetsko udarnost. Nemci so v napadih zavzeli več vasi zajeli številne ujetnike in dobili tudi mnogo plena. Na ostali vzhodni fronti so se vršili le lokalni boji.

Po poročilu z dne 12. t. m. so poizkusili sovjeti pri Kerču nočno izkrcanje svojih čet. Tudi ta poizkus se je razbil ob koncentričnem ognju nemškega orožja vseh vrst in kalibrov. Uničenih je bilo 12 čolnov. Vzhodno od Kirovgrada je nadaljeval sovražnik svoje napade na široki fronti. Ti napadi so bili odbiti v srditih bojih. Pri tem je bilo 68 sovjetskih tankov uničenih. Brez uspeha je sovražnik napadal tudi pri Čerkasiju. V žitomirskem in korostenskem področju so Nemci zavzeli zopet celo vrsto vasi. Na ostali fronti se razen tega ni odigralo nič bistveno važnega.

13. decembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se v odseku Kirovgrada in Čerkasija vršili številni sovjetski napadi v menjajoči se srditosti. Prišlo je do težkih obrambnih bojev. Severovzhodno od Žitomira so dovedli boljševiki v boj nove rezerve v srditih protinapadih, ki pa so bili zaporedoma odbiti. Naše čete so nato prešle k protinapadu in so razbile neko sovražno mostišče na zapadnem obrežju reke Teterev. Severno od jezera Ilmen so naskočni oddelki neke lovske divizije vdrli iznenada v neko sovražno oporišče. V kratkem boju je bil pri tem uničen nek sovjetski bataljon. Na ostali fronti so se vršili le boji lokalnega pomena.

Pri Kirovgradu in Čerkasiju je sovražnik po poročilu z dne 14. t. m. ojačil svoj pritisk. Razvili so se srditi in dolgotrajni boji. V teku teh bojev so zmagali sovjeti ob visokih krvnih izgubah pridobiti na nekaterih mestih na terenu. Mesto Čerkasija, ki ga je sovražnik skušal v večtedenskih bojih zaman obkoliti, je bilo v noči na 14. t. m. od nemških čet na povelje izpraznjeno. Severovzhodno od Žitomira so nemške čete očistile zapadno obrežje reke Teterev. Od 6. do 14. decembra je sovražnik izgubil v tem področju 4400 ujetnikov in 10000 mrtvih. Nemške čete so uničile ali zaplenile 927 topov, 254 tankov in mnogo orožja vseh vrst. Južno od Nevela so boljševiki napadli po močni artilerijski pripravi z več divizijami in z močnimi tankovskimi oddelki. Na bojišču je ostalo mnogo razbitih sovjetskih tankov.

15. decembra je bil položaj tak, da so nemške čete zavržile v kirovgradskem odseku sovjetske napade na široki fronti. V te boje je nemško letalstvo posegalo z veliko udarnostjo. V protinapadih so Nemci zlomili sovražni odpor in vrjli sovražnika iz vdornih mest. Sovjetski napad je bil zavržen tudi jugozapadno od Žitomira. Ob težkih izgubah za sovražnika so bili izjalovljeni tudi močni sovjetski napadi pri Zlobinu. Sovraž-

nik je dovedel južno od Nevela nove rezerve. In je v tem prostoru bistveno ojačil svoj pritisk. Tudi tu so bili napadi boljševikov odbiti v trdih bojih.

Kako je umrl Jaroslavski?

Iz Stockholma prihaja zanimiva vest. Vzdržujejo se namreč govorice, da pravkar preminuli vodja sovjetskega brezbožniškega gibanja, žid Jaroslavski, ni umrl naravne smrti, temveč da je bil na Stalinovo povelje umorjen. Pravijo, da ga je Stalin žrtvoval takorekoč na oltarju svojega prijateljstva z anglikanskimi nadškofi. Nadškof canterburyjski in nadškof jorški sta namreč opetovano opozarjala Stalina na dejstvo, da pomeni voditelj brezbožniškega gibanja Jaroslavski nekako obremenitev angleško-sovjetskih odnosov. Angleška nadškofa sta mu dopovedala, da anglikanska cerkev ne more razvijati svoje propagande za Sovjetsko Unijo vse dotlej, dokler ga ima Kremlj nekako v rezervi.

V vezi z vestmi o nenaravni smrti Jaroslavskega je zanimivo tudi dejstvo, da je bil Stalin v zadnjem času jezen na Jaroslavskega, ker je v svojstvu voditelja brezbožnikov ostro kritikoval novo »versko politiko« rdečega carja. Stalin je baje dejal, da bo v doglednem času zavozil zopet v brezbožniške vode, ker je za svojo osebo pristal brezbožništvu. Jaroslavski mu je bil trenutno samo na poti iz diplomatsko-taktičnih ozrtov. S tem se je zameril diktatorju v Kremlju v toliko meri, da res ni izključeno, da ga je »likvidiral« zloglasna GPU na mišljaj iz Kremlja.

□ Stalin pošilja vojaško misijo na Balkan. Reuter poroča: Sovjetska vlada je sklenila, poslati k voditelju srbskih banditov v balkansko gorovje svojo vojaško misijo. O tem odloku je podal izjavo ljudski komisarijat za zunanje zadeve. Iz povedanega se vidi, da namerava Stalin postaviti svojega lastnega poveljnika na čelu Titovih banditov, v kolikor mu bo to praktično sploh mogoče in izvedljivo.

□ Angleški tisk že zaviral Spanski list »Arriba« poroča iz Londona, da je pričel angleški tisk zavirati v zadnjih dneh nastalo javno mnenje glede zaupanja v zmago zaveznikov. To mnenje je nastalo vsled širokoustenja raznih angleških in ameriških državnikov v zvezi s konferencami, ki se vršile v taboru zaveznikov.

PK-Aufn.: Kriegsber. Karweiner — Scherl (GD).

Er kam nicht weit.

Schon kurze Zeit nach dem Absturz des britischen Jagdbombers am Kanal wurde dieser junge Flieger, der sich im Gebüsch versteckt hielt und glaubte, sich der Gefangenschaft entziehen zu können, von unseren Soldaten entdeckt und gefangen genommen.

PK-Kriegsbericht Muck (Schl).

»Einbruch bereinigt.«

Die in einem Abschnitt der nördlichen Ostfront eingebrochenen Bolschewisten wurden in mehrstündigem Nahkampf restlos aufgerieben. Keiner der Sowjets konnte über den See entfliehen. Sechs Kilometer des Seeufers sind mit toten Bolschewisten und zahlreichen Waffen unsäuml.

Nemški obrambni uspehi v Južni Italiji

Velike izgube sovražnega letalstva v napadih na nemško in zasedeno ozemlje - O poteku operacij na južni fronti

Na južnoitalijanski fronti so se razvijali po poročilu z dne 9. t. m. tako na zapadnem kakor tudi na vzhodnem sektorju fronte samo boji manjšega obsega. Po zavrtni sovražnih sunkov, so nemške čete očistile nekaj vdornih mest. Južno od Venafra so se vršili boji za neko višino. Nad vso fronto pa se je razvilo živahno letalsko delovanje. Pri tem je bilo zbitih v Sredozemskem prostoru 22 sovražnih letal.

10. decembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražnik zavzel na obeh straneh ceste, ki vodi v Cassino, nekaj višin. Po menjajočih se bojih so Nemci preložili svojo obrambno fronto za par kilometrov nazaj proti severozapadu. Na vzhodnem odseku je bilo zavrtnih par slabših angleških sunkov. V Sredozemskem področju je bilo po tem poročilu zbitih skupno 11 sovražnih letal. Pred nizozemsko obalo sta zgorla pod učinkom nemških ladijskih granat dva angleška hitra čolna.

Iz sobotnega poročila izhaja, da je prišlo jugozapadno od Venafra in ob jadranski obali ob intenzivnejšem delovanju artilerije in letalstva do živahnejših bojov. Nemške čete so pri tem zavrtnile več sovražnih sunkov. Flakartilerija je nad fronto zbita v petek devet sovražnih letal. V noči na 11. t. m. so nemški letalski odredi bombardirali cilje v jugovzhodni Angliji.

Nedeljsko poročilo pravi, da so se vršili na južnoitalijanski fronti le boji lokalnega značaja. Na obeh straneh Venafra in ob jadranski obali so bili zavrtni sovražni napadi. Ameriški bombniški odredi so v soboto podnevi teroristično napadli stanovanjska predmestja mesta Emden. V hudih letalskih bojih in s pomočjo flakartilerije je bilo zbitih 24 sovražnih letal. Večino teh letal so tvorili štirimotorni bombniki.

V ponedeljek so poročali iz Južne Italije, da ni bilo nikakih posebnih bojov. Nekaj sovražnih letal je preletelo v noči na 13. december industrijsko področje ob Rhein-u in v Westfalen-u. Eno izmed teh letal je bilo zbito na tla.

Tudi 14. t. m. je bilo na južnoitalijanski fronti razmeroma mirno. 13. decembra je priletelo nad Severozapadno Nemčijo več sovražnih bombnikov, ki so povzročili v raznih krajih škodo v stanovanjskih predmestjih. Enajst bombnikov so zbili na tla.

15. decembra omenja nemško vrhovno poveljstvo v svojem poročilu, da je sovražnik začel na južni fronti napadati na ozkem pasu ob jadranski obali. Kljub podpori artilerije in letalstva so Angleži le mestoma pridobili nekaj terena, sicer pa so se zrušili njihovi napadi ob obrambnem ognju. V noči na 14. december so nemški letalski odredi bombardirali Bari ter pri tem zadeli pristaniške naprave. Dan poprej je bilo v sredozemskem prostoru uničenih sedem sovražnih letal.

Kampfraum Süditalien.

Wiltbild — Gliese (GD)

Amerikanci ne vidijo vojnega vzroka

Zanimivo informacijsko potovanje severoameriškega časnikarja - Politična nevednost Amerikancev - Po kvi jih pa vsekakor žeja

Kakor ne vedo mnogi angleški vojaki, za kaj se pravzaprav borijo v tej vojni, ne vedo tudi ameriški vojaki in njihovi svojci, čemu jih pošilja Roosevelt proti svoji dani obljubi na razna evropska in azijska bojišča.

Da je temu res tako, je dokazal znani ameriški časnikar Cecile Brown v listu »Colliers«. V tem listu je napisal zanimivo poročilo pod naslovom »Zakaj se borimo?« To vprašanje je postavil Brown na svojem potovanju po Zedinjenih državah tisočerm svojim rojakov. Rezultat njegovih opažanj prikazuje na eni strani popolno politično nevednost in naivnost Amerikancev, na drugi strani pa zločinsko površnost in cinizem, s katerim se borijo Zedinjene države z Nemčijo in Evropo. Brown piše med drugim: »Prepotoval sem Zedinjene države križem kražem. Mnogim ameriškim državljanom do najbogatejših slojev sem postavil vprašanje: Kaj hočemo odstraniti s svojim bojem in kaj postaviti na mesto odstranjenega? Vprašal sem jih nadalje: Zakaj se borimo in proti komu se pravzaprav borimo? V celi državi sem v vsakem pogledu našel samo zmešnjavo. Posamezniki so mi dejali, da se borijo za svobodo in za demokracijo, toda ti ljudje niso vedeli povedati, kaj to pomeni. Na fašizem, ki mu velja borba Amerike, večina vprašanih ni niti mislila. Glede fašizma in nacionalsocializma so mnogi izjavili, da si ga sploh ne morejo predstaviti. Dejali so, da jim ta beseda ali pojem ne vzbuja nikake reakcije. Bankir iz Dakote je izjavil, fašizem je po njegovem mnenju nek politična smer precej v sredini med komunizmom in demokracijo. Nek bogat trgovec iz zapada je rekel: »Fašizem je isto kot vojaška služba, kaj drugega si ne morem predstavljati.« Obrtnik iz Montane je označil

fašizem kot »teroristično diktaturo kapitala«, nek kalifornijski podjetnik pa je odgovoril: »Jaz sicer ne vem, kaj je fašizem, trdno sem pa pripravljen, da bi takoj spoznal fašista, čim bi ga srečal.«

Brown je vprašal tudi ameriške žene, ali bi vrgle iz bombnika nad Nemčijo svoje bombe na par sto nemških žensk, ki bi bežale, recimo iz kake obojevalne tovarne. Cela vrsta Amerikank je hladno odgovorila: »Seveda, to bi storile!« Ta ciničen odgovor je ponatisnil Cecil Brown brez nadaljnega komentarja. Omenil je le, da se mu pridružuje. Tu se je torej manifestirala vsa brutalnost in brezčutnost nahujskanih Amerikancev, ki ne vidijo nikakega pravega vzroka za vojskovanje z Nemčijo. V isti sapi pa so pripravljeno moriti nemško civilno prebivalstvo.

Spodnji štajerci

Izkažite se, kakor vedno, tudi pri cestni zbirki za Kriegs-Winterhilfswerk, ki se vrši v soboto in v nedeljo, dne 18. in 19. decembra 1943.

□ Kako izgledajo plutokratski diplomatski zastopniki? V Londonu ima sedež poslanik Zedinjenih držav Severne Amerike pri emigrantskih vladah neobstojećih držav: Belgije, Nizozemske, Norveške, Češkoslovenske, Poljske, Južoslavije in Luksemburg-a, Anton Josef Drexel Biddle, mlajši. Mož je osepjen prijatelj Roosevelta ter najmanj stokratni dolarški milijonar. Pred vstopom v diplomatsko službo, ki ga je vodila najprej v Oslo in nato v Varšavo, je svoje premoženje nabral iz dveh zakonskih zvez. S prvo ženo, ki se je pisala Marija Drucker, je priženil kakih 50 milijonov dolarjev. Po ločitvi si je izbral drugo, ki je bila še bolj bogata in sicer hčerko nekega magnata bakra, ki mu je prinesla najmanj še enkrat toliko milijonov, kakor prva žena. Največji uspeh v njegovem diplomatskem delovanju je bil v tem, da je srečno odnesel svoje pete pri begu poljske vlade iz Varšave v Romunijo, ko so jo zasedli Nemci, in se od tam neznan kam prebil na varno dokler se ni zopet pojavil v Londonu, kjer zastopa svojo vlado pri uvodoma naštetih emigrantskih odborih, ki se v Londonu in Kairu igrajo ministre in kralje.

□ Živčna vojna v Angliji. Po vseh znakih soječ, je nervoznost londonskega prebivalstva vedno večja. To izpričuje vedno večja nediscipliniranost v cestnem prometu. Te dni se je morala pred sodnikom zagovarjati neka žena, ki je vrgla v noč sprevednico tramvaja samo radi teqa, ker je ni pustila v prenapolnjeni voz cestne železnice. Nekega možakarja so pa obsodili na mesec dni prisilnega dela, ker je pljunil neki sprevednici v obraz.

□ Sovjeti bi radi imeli po vojni vso Evropo. Moskovski časopis »Izvestija« je nedavno objavil vesti, da bo »samostojna Avstrija«, ki bi jo takozvani zavezniki radi ustanovili iz nekdanje male Avstrije, po »porazu« današnje Velike Nemčije v bodoči ureditvi Evrope, evropska baza za Sovjetsko Unijo, ne pa kakšno anglo-ameriško državno posestvo. — To je pač primer za medvedovo kožo!

□ »Marsala« Tito bi rad igral višnjejo vlogo. Iz angleških poročil izhaja, da se bo »začasna« vlada marsala Tita potegovala za sedež v evropskem in v sredozemskem odboru. S tem je Moskva dokazala, da bi si rada potom svojih trabantov na Balkanu pridobila še večji vpliv v imenovanjih odborih, kjer ima itak že svoje zastopnike.

□ Pred spremembo v angleški vladi? Kakor poroča diplomatski dopisnik lista »Daily Mail«, bo izvršil Churchill ob začetku prihodnjega leta nadaljnjo rekonstrukcijo svoje vlade.

□ Sovjetske »časne čete« za Anglosaksonce. Kakor poroča »Nya Daglight Allehanda« iz Alžira, bodo vpostavljeni v kratkem času na raznih bojiščih sovjetske »časne čete«, sestavljene iz politrukov. Te čete bodo tvorili politruki ali komisarji, ki so se zlasti odlikovali v bojih na vzhodni fronti. Angleškim in ameriškim četam naj bi te čete služile kot nekak »vzvod«.

□ Ogromno povišanje turškega budžeta. Kakor vsako leto, tako je tudi preteklo nedeljno otvoril turški ministrski predsednik Saradžoqlu takozvani »dan štednje«. V svojem otvoritvenem govoru se je bavil med drugim tudi s splošno podražitvijo življenja in s povišanjem državnih izdatkov. Državni izdatki so po njegovih besedah dosegli neznačilno višino. Od 307 milijonov turških funtov pred sedanjo vojno, se je budžet izdatkov povišal na 900 milijonov v letu 70 odst. vseh izdatkov gre za potrebe državne obrambe.

□ Brazilski ekspedicijski korpus v Afriki? Kakor poroča agencija Reuter iz Alžira, je prispela v Severno Afriko delegacija brazilskih oficirjev, ki da bodo pripravili izkrcanje brazilskega ekspedicijskega korpusa. Iz same Brazlije še ni nič znanega o tem. Pač pa je nedavno odstopil šef generalnega štaba, Monteiro očividno v zvezi s temi prekomorskimi načrti.

□ Kaj pomeni beseda »Tito«? Kakor znano, se imenuje bivši kjučavničarski pomočnik Josef Broz, ki je danes Stalinov zaupnik v balkanskih planinah ter poveljnik komunističnih partizanov, in nosi rang »marsala« v tej svoji »visoki službi«, — »Tito«. Bralce bo zanimalo, od kod to ime. Ime Tito je nastalo iz začetnih črk sledečega besedila: »Tajna internacionalna teroristična organizacija«. Beseda Tito predstavlja torej kratico za tajno teroristično organizacijo. In ker je Josef Broz bil vodja te organizacije, iz katere so se v največji meri izcimili njegovi partizanski banditi, si je kratkoma izbral prikrito ime svoje v Stalinovi službi stoječe nasilne organizacije.

Zunanja politika Turčije

Turški zun. min. Menemendžoglu je odgovarjal na vprašanja nemških časnikarjev

Turški zunanji minister Menemendžoglu je nedavno sprejel v navzočnosti šefa tiskovnega oddelka turške vlade v Ankari akreditirane nemške časnikarje in jim odgovarjal na razna vprašanja, tičočja se konference v Kairi. Kakor znano, je imel turški prezident Ineni v Kairi na povabilo angleške in ameriške vlade sestanek s premierjem Churchillom in prezidentom Rooseveltom.

Prvo vprašanje, ki so ga postavili nemški novinarji, se je glasilo: »V Vaši izjavi pred turškimi in zavezniki novinarji ste ugotovili, da je izšla zveza Turčije z Anglijo iz kairske konference ojačena. V istem hipu je pisal posebni dopisnik agencije Reuter, da bo igrala Turčija po kairski konferenci še bolj aktivno vlogo v tej vojni. Ali je ta interpretacija Reuterjevega dopisnika opravičena?«

Turški zunanji minister je odgovoril: »Nel Mišlim, da je bila moja izjava dovolj jasna. Politika Turčije ostane neizpremenjena.« — To dejstvo je g. Menemendžoglu tudi v poznejših odgovorih vedno znova poudarjal.

Na vprašanje, da-li bode ojačenje turškega zavezništva z Veliko Britanijo tanjšalo odnose

Turčije do sil Trojnega pakta, zlasti pa pogodbo prijateljstva z Nemčijo, je odgovoril turški zunanji minister: »Ne. Naši odnosi do sil ostanejo neizpremenjeni. Če pravim, da ostane turška politika neizpremenjena, velja to tudi za politiko napram silam osi. Turška politika je zvesta svojim načelom.«

Eden izmed nemških urednikov je postavil turškemu zunanjemu ministru sledeče vprašanje: »V Vaši včerajšnji izjavi ste ugotovili, da so odnosi Turčije do Sovjetske Unije skoraj tako pristrani, in močni kakor do Anglije. Ali nam hočete obrazložiti, da-li počivajo te ugotovitve na novih sporočilih, ki so Vam jih dali glede Staljnovega mnenja o bodočnosti Evrope in Bližnjega vzhoda?«

Minister Numan Menemendžoglu je odgovoril: »To vprašanje zadeva jedro kairskih razgovorov. Izčrpno smo se tamkaj bavili z vsemi vprašanji, ki zadevajo sedanost in bodočnost. V okviru materialne zunanje politike Turčije so bili ojačeni tudi odnosi do Sovjetske Unije, s katero v ostalem nismo imeli nikakega trenja.«

Stalinove limanice za male države

Kremelj priporoča Benešovo metodo - Pred sovjetskim pritiskom na poljske emigrante

V nedeljo sta v Moskvi podpisala Molotov in Benešev zastopnik v Kremlju, češki poslanik Flerlinger, pogodbo o prijateljstvu, medsebojni pomoči in sodelovanju »Češkoslovaške« in Sovjetske vojni. S tem je bila uresničena pogodba, o kateri je bivši prezident dr. Beneš tolikanj govoril v svojih agitacijskih govorih. V svrhu dokončnega dogovora je smel dr. Beneš z anglo-ameriškim dovoljenjem potovati v Moskvo. Pogodba je dobila običajni okvir paktov o medsebojni pomoči. Da bi natrosili svetu nekaj peska v oči, vsebuje pogodba med drugim tudi sledeči stavek: »Pogodba obvezuje obe državi, da se ne bosta vmešavali v politične zadeve druge države. Ta stavek se je nahajal svoječasno tudi v pogodbah, ki jih je sklepala Moskva z baltičkimi državami. Sovjetska je takrat obljubila Litvi, Letonski in Estonki, da se ne bo vmešavala v njuno notranje zadeve. Rezultat svojetskih naporov pa je bil najprej vojaška infiltracija, nato politično »zrkrofevanje« in končno teritorialna aneksija. Pri sklepanju češko-sovjetske pogodbe je bil

navzoč tudi »poveljnik češkoslovaških čet v Sovjetski Uniji«, neki general Kratochvil. S tem je Stalin izrazil napram dr. Benešu svoje pričakovanje, da pričakuje od njega proboljševiško in aneksionistično držanje, kakor ga je vsili poljskim in češkoslovaškim četam. Zavezniki agitaciji torej ne bo prav nič koristilo stramljenja, opisovati omenjeno pogodbo kot nekaj »vzora«, po katerem naj bi tudi male države vzhodne in jugovzhodne Evrope uredile svoje odnose do Sovjetske.

Nekje vrste pesimizma zveni iz komentarja, ki ga je k tej pogodbi med Benešom in Stalinom zapisala londonska »Times«. List je mnenja, da je storila Sovjetska Unija nov korak k popolni udeležbi v sovjetskih zadevah. Zmagoslavje v Moskvi je tako glasno, da iz omenjenih besed londonske stare tetke ni razbrati nič pozitivnega glede samostojnosti in neodvisnosti prizadetih narodov. Sovjetska je sedaj prepričana, da je mislala sleherni nevarnost ustanovitve zavezniskega varovalnega pasu ob zapadni meji Sovjetske Unije. V Moskvi se prav nič ne ženirajo izjavljati, da bodo na podlagi te bilateralne ali dvostranske pogodbe pozvali tudi ostale emigrantske odbore, naj se priključijo temu sistemu dvostranskih pogodb z Moskvo po Beneševi metodi, toda brez vsake pogodbene vezi medseboj. Stalin hoče imeti pogodbo z vsako posamezno državo, da jo bo pozneje lažje pohrustal. Sedaj pričakuje zlasti pritisk na poljske emigrante, katerim bodo prikazovali prednost Beneševih metode v kar najtopiejših besedah.

Vansittardizem ali blazno sovražstvo

Zadnje dni so gotovi angleški listi sipali svetovni javnosti glede uničevalnih načrtov boljševiško-plutokratskega bloka novega peska v oči. Izračunano v tem trenutku pa se je pojavil t. sovražnik proti vsemu, kar je nemškega, znani lord Robert Vansittard ter ponazoril svoje satanske načrte uničenja nemškega naroda. Zastopniku ameriške poročevalske agencije OP je izjavil Vansittard, da je takozvani, po njem imenovani »vansittardizem« poseben nauk. Po pojmovanju tega nauka — tako je izjavil Vansittard — je nemška Nemce, ki imajo kaka vodilna mesta, »souditi na smrt in takoj ustreliti. Glede drugih je Vansittard mnenja, da je ta oblika smrti še prelahka. Najraje bi jih obesil. Vansittard je nadalje dejal, da so tri kategorije Nemcev. Prvo kategorijo tvorijo po mnenju Vansittarda »vojni zločinci«, ki so do zadnjega posvečeni smrti. Drugi kategoriji je namenil ječo. Tretjo kategorijo pa tvorijo tisti, ki bi jih potem razpošiljal po svetu kot delavske sužnje. Tako je Vansittard bistveno porazdelil nemški narod. Ostanek — tako je dejal zločinski cinik — bodo pa »prešolali«. Vansittard je nadalje dejal, da bo treba Nemčijo razdeliti na več malih držav. Te države pa ne bi smele uživati nikake samostojnosti ali svobode, temveč bi morale ostati pod zavezniško kontrolo v političnem, vojaškem in gospodarskem pogledu — Tako Vansittard, največji anglosaški sovražnik Nemcev, Nemška vojska s svojimi, nenadkriljivo hrabrimi vojniki bo skrbela za to, da se ti naklepi popolnoma izprijenega človeka nikoli ne bodo uresničili.

Nedvoumni odgovor Bolgarije

Pomembne izjave ministrskega predsednika Božilova: »Če bo treba, se bodo Bolgari borili tudi z orožjem.«

Kakor poročajo iz Sofije, je imel bolgarski ministrski predsednik Božilov pretekle nedelje velik govor v okviru Zveze bolgarskih rezervnih oficirjev. V svojem govoru je obrevnaval zunanje-politična in notranje-politična vprašanja. Odkar sodelujem v vladi — tako je dejal Božilov — se bolgarska zunanja politika ni ustvarjala z občutki, temveč s hladnim razumom. Zunanjo politiko je vlada premislila do vsake posameznosti, in zato je narod tudi odobrava. Bolgarski narod je mirljubljen in delaven. Ta narod si ne želi niti prahu tuje zemlje, nikdo pa ne more zahtevati od Bolgarije samomora na ta način, da bi se Bolgarija odpovedala svojim idealom. Politika Bolgarije je moralno neoporečna, ponosna in zignerna ob enem. Spoštovanje pred junaki, ki so

padli za združjenje Bolgarije, zapoveduje Bolgaram obrambo pravičnih zahtev. Kdor pozabi padle junake, postane prehitro plen tužina. Ako bodo prisilili bolgarski narod k obrambi, se bo narod boril z orožjem v roki. Ministrski predsednik Božilov je končno zagovarjal pravice malih narodov ter je dejal, da brez zavarovanja te pravice ne more biti trajnega miru na svetu.

Drugi govornik je bil notranji minister Kristov, ki je dejal, da Bolgariji združjenje ni bilo podarjeno, temveč, da si ga je priborila s srčno krvjo tisočerihi junakov. Sleherni Bolgar je pripravljen, boriti se za integriteto Bolgarije. Tiste elemente pa, ki bi hoteli motiti to politiko vlade, bo režim brez usmiljenja pomedel.

Predsednik Zveze bolgarskih rezervnih oficirjev, polkovnik Vasiljev, je odklonil zahtevo sovražne agitacije po takojšnji izpraznitvi novih pokrajin Makedonije in Trakije. Dejaj je nadalje, da služijo bolgarski govorniki sovražnih radopostaj izključno tujim interesom. Proti tej agitaciji bo zgradila Zveza rezervnih oficirjev svet branik.

Kakor je razvidno iz gornjih izjav, so deli poklicani bolgarski politiki ameriškega zunanjemu ministru Hull-u glede njegovih groženj ne narilev evropskega jugovzhoda jasen in nedvoumen odgovor.

POLITIČNI DROBIŽ

Li O sestavi partizanske vlade »maršala« Tita. Znani bivši kriminalni tip in večkrat predkaznovani Josip Broz, znan pod imenom »Tito«, je kot Stalinov oporoda sestavil v balkanskih gozdovih svojo partizansko »vlado«. Ministre te »vlade« brez naroda in države je baje izbrala takezvana »vrhovna zakonodajna skupščina«, ki jo tvori 142 »zastopnikov ljudstva« ali bolje rečeno partizanskih podrepanikov. »Predsednik« te »vlade« je dr. Ivan Ribar, nekdanji predsednik bivše jugoslovanske skupščine. V tej vladi sedijo trije podpredsedniki. Da bi podčrtal svoje globoko povezanost z židovstvom, je Tito imenoval žida Moša Pijade prvim podpredsednikom te smešne vlade. Drugi »podpredsednik« je Hrvat Antun Augustinčič. Slovenske komuniste predstavlja v tej vladi neki Jože Rus. Josipu Brozu je ta famozna »skupščina« podelila obenem kot priznanje za ubijanje in ropanje na področju Bosne in Hrvatske »maršalsko palico«. Tito je obenem »član vlade« in »vojni minister«. Njegova »pobočnika« sta Božidar Mogovec in Vladislav Ribnikar, ki je bil pred izbruhom vojne ravnatelj belgrajske »Politike«. »Ministrom« je bil imenovan med drugim bivši jugoslovanski diplomatski zastopnik v Vatikanu, Josip Smolčak. »Obnovo« razrušenega ozemlja se bo v gozdovih bavil Rade Pribičević, »notranje zadeve« bo urejeval Vlada Zečević, dočim so »ministrom« za šume in rude« imenovali muslimana Sulejmana Filipoviča. Zelo pestra družba s pretežno židovsko-komunistično barvo!

□ Žid Moša Pijade je že star partizan. Kakor poroča belgrajska »Obnova«, so našli pogodbo, ki jo je sklenil znani komunist Moša Pijade že leta 1935 z nekimi destruktivnimi elementi. Radi nepoboljšljivega širjenja komunizma in uporniških idej je bil Moša Pijade svoječasno v Jugoslaviji obsojen na 20 let težke ječe. V dotični pogodbi je zapisano, da se mora uničiti vse, kar je srbsko in pravoslavno, da bi se na ta način pripravil teren za boljševizacijo Jugoslavije in Balkana. Ta boljševik žid Moša Pijade je v dr. Ribarjevi »šumski vladi« pod Titovim pokroviteljstvom nekak »podpredsednik«. Lepi izgledi za »sodelovanje jugoslovanskih ljudi« s strokovnjakom za ubijanje Srbov in pravoslavcev!

□ Balkanski emigrantski »vladarji« imajo vedno več težav. Angleško časopisje poroča, da je Churchill na svojem povratku iz Teherana imel sestanek z razkraljem Petrom Karadjordjevičem. Politični krogi Londona stoje na stališču, da je prepustitev Balkana sovjetom pri Anglosasih sklenjena stvar, in da radi tega jugoslovanska in grška emigrantska »vlada« visita samo še na tanki nitki in da so izgledi obeh razkraljev, da bi se kdaj koli zopet lahko vrnila kot kralja vedno manjši.

□ Ameriška kontrola Angležev tudi v Abesiniji. »Palestina Post« poroča iz Addis Abebe, da sedi v vsakem ministrstvu Abesinije ne samo po dvoje angleških, temveč tudi po dvoje Rooseveltovih »svetovalcev«. Amerikanci gledajo pač Angležem povsod na prste, ne samo v Aziji, temveč tudi v Afriki.

„Da vam ne bo potrebno deliti usode boljševiških otrok“

Zahvalno pismo eichtalski Kindergruppi za poslana darila

Aufnahme: Weißensteiner, Marburg.
Eichtaler Kinder beim Basteln.

Ne še dolgo, ko sem pisal o življenju in vrve-
nju naših malčkov, ki so strjeni v Kindergrup-
pah organizacije Steirischer Heimatbund. Šlo je
za veselo početje Kindergruppe v Edlingen-u, ki
je podalo sliko pridnega delovanja v korist tam-
kajšnjih otrok. Predvsem sem opisal stvari, ki so
jih male pridne roke izdelovale za na frontah sto-
ječe pripadnike Ortsgruppe Edlingen. Koliko lju-
benosti in navezanosti leži v izdelovanju škatlic,
map za pisemski papir in v spominskih slikah na
sojstni kraj, ki nastajajo pri brkljanju v prijaz-
nih otroških sobah! Te stvari predstavljajo naj-
boljše priče o srčni povezanosti domovine s fron-
to, in ko nastopijo svojo dolgo pot na fronto, no-
sijo vroče in odkrite pozdrave domovine daleč
tje na vzhod, jug in sever in k našim fantom v
modrih bluzah na visoka morja. Njihov pojav je
pa hkrati dokaz, da je deca dobro shranjena in
da preživlja svojo otroško dobo v odličnem var-
stvu in v dobri negi nacionalsocialistične Velike
Nemčije, kjer bo imela tudi veliko in lepo bo-
dočnost.

S kakim veseljem sprejemajo naši vojaki ta da-
rila, si kar ne moremo predstavljati. Težko si
nam je predstavljati, kaj pomeni za frontne bo-
jevnike zunaj na frontah, daleč proč od svojih
najdražjih, paket, pismo ali pa kaka druga ma-
lenkost iz domovine. Mnogoštevilna pisma, ki so
sestavljena večkrat iz neokretnih besed, se nam
najboljše priče za to.

Kakor vse Kindergruppe Spodnje Stajerske, ta-
ko je tudi eichtalska v Kreis-u Trifall poslala ce-
lo vrsto lepih stvari vojakom na fronto, in že je
prišlo pismo od naših bojevnikov, ki se eichtal-
skim otrokom za poslana darila prav priščno za-
hvaljujejo. V nastopnem sledi besedilo dotičnega
pisma, ki v svoji priščnosti potrjuje to trditv:

Kako veselje so te vrstice povzročile pri eich-
talskih otrocih, ni treba posebej povdarjati, ka-
kor tudi ne, da so radevolje odnesli cvetje v Hei-
denheim ter ga položili na Totentafel junaško

padlega Felix-a Meierja. Pismo predstavlja spo-
min in zahvalo spodnještajerskih otrok tistim, ki
se bojujejo za njihovo bodočnost, ali so pa za
isto že umrli.

28. 10. 1943.

Ljubi otroci!

Ze precej časa je minulo, odkar sem od
Eichtaler Frauen im Steirischen Heimat-
bund dobil ljubo mi darilo. Pošiljki je bil
priložen tudi paket, ki ga je podarila
Kindergruppe Eichtal. Prav od srca se ji
zanj zahvaljujem. Prav veseli me, dragi
otroci, da tudi Vi na nas mislite, česar ni-
smo niti pričakovali. Zahvaljujem se Vam,
ljubi otroci še nekrat, in bodite potolaženi,
ker mi bomo radi izpostavili naša življen-
ja in branili našo lepo domovino, da Vam
nikdar ne bo treba deliti usode boljševiš-
kih otrok. Storiš bomo vse, kar je v naših
močeh, da boste Vi, dragi otroci, imeli ne-
koč brezskrbno bodočnost. Vi morda ne ve-
ste, da smo imeli mi skrbi in brig polno
mladost, da so naši starši prav malo za-
služili, in da smo bili večkrat tudi brez
dela in brez zaslužka. In ravno zato, moj
ljubi otroci, bomo podvzeli vse, da Vas
obvarujemo pred tako žalostnim življenjem,
in da Vam priborimo lepo in veselo bo-
dočnost.

Ljubi otroci, samo za eno uslugo ljubeni
Vas prosim, ako Vam je moč, odnesite
bopek cvetlic v Heidenheim in mislite tam
vsaj malo na mojega ljubelega brata Felix-a,
ki je moral žrtvovati svoje mlado življenje
za Vas in našo lepo skupno domovino.

Bodite pozdravljeni, ljubi otroci, od me-
ne in mojih tovarišev!

Heil Hitler!

Grenadier Franz Maier.

Norbert Jeglitsch.

Zakon o nemškem državljanstvu

Pričujoč kratek izveček iz nemškega zakona
o državljanstvu ter izveček iz odredbe, ki ure-
juje nemško državljanstvo Spodnještajercem, je
za naše bralce velike važnosti ter bo brezdvomno
tudi zanimal.

Nemški Reichsbürgergesetz z dne 15. 9. 1935
ali zakon o državljanstvu pozna pripadnike dr-
žave, to so Staatsangehörige in državljane, ki jih
naziva Reichsbürger.

Staatsangehörige uživajo samo zaščito Nemčije.
Za te ni nikakršnih predpisov v pogledu rase. Nj-
hove dolžnost je, nositi vsa javna bremena in,
če zahtevajo potrebe, morajo z vsem, kar imajo,
služiti Reich-u. Na gospodarskem področju se
lahko svobodno udeležujejo, v kolikor temu ne
nasprotujejo posebni zakoni. Poslužujejo se lahko
vseh, javnosti razpoložljivih ureditev in zavodov.
Država jih ne more niti iz države izobčiti in tudi
ne kakli inozemski vladi izročiti radi zasledovanja
ali kaznovanja Političnih pravic pa pripadniki
države nimajo.

Reichsbürger lahko postane samo tisti, ki je
nemške ali plemensko sorodne krvi, in je s svojim
zadržanjem dokazal voljo in pripravljenost, zve-
sto služiti nemškemu ljudstvu in nemškemu
Reich-u Reichsbürger ima vse pravice, ki jih
imajo Staatsangehörige in je razen tega edini no-
silec političnih pravic. To se pravi da ima samo
Reichsbürger pravice do političnega delovanja in
samo on lahko postane nosilec javnih služb.

Državljanstva pripadnost se dobi z močjo zakona
in sicer: Novorojenčki dobijo državljansko pri-
padnost svojih roditeljev, kjer koli se rodijo. Na-
dalje z legitimacijo inozemca, po'om kakega pri-
padnika države in s poroko inozemke z nemškim
državljanom Z najvišjim odlokom je
možno doseči državljansko pripadnost tudi
potem sprejema v državno zvezo, to je Einbürge-
rung. Pravice do prošnje za take sprejeme nima
nikdo. Vršijo se le tedaj, če se to po temeljnih
načelih nemškega naroda smatra zaželjeno. Ino-
zemci, ki se jih imenuje za uradnike, postanejo
s tem tudi pripadniki nemške države.

Državljanstvo pripadnost izgubi, kdor si pridobi
inozemsko državljanstvo. Izgubi jo nadalje z le-
gitimacijo nemškega državnega pripadnika po-
tom kakega inozemca. Tudi poroka nemške dr-
žavne pripadnice z inozemcem ima za posledico
izgubo državljanske pripadnosti. Državljanstvo pri-
padnost se lahko tudi izgubi na lasten predlog
z močjo odloka. Isto se lahko tudi črta, če se
državni pripadnik v vojnem času kljub pozivu
ne vrne v domovino, če vstopi v inozemsko dr-
žavno službo ter kljub pozivu ne izstopi, če se s
svojim zadržanjem v tujini pregreši zoper dol-
žnost in zvestobo, ki ga veže napram narodu in
državi ter s tem škoduje interesom nemštva.

Reichsbürgerrecht, to je državljansko, se dobi
potom najvišjega akta, in sicer s podelitvijo dr-
žavljanstva pisma. To se vrši na podlagi indivi-
dualnih potzvedovanj, ki jih opravijo razni uradi
države in stranke. O državljanskem pismu manj-
kajo se odgovarjajoči zakonski predpisi. Prva
odredba, ki je izšla dne 14. novembra 1935, pre-
stavlja nekakšno začasno državljansko pravo
(Reichsbürgerrecht). Po tej odredbi so vsi Nemci,
ali istim plemensko-sorodno krvni državljani pri-
padniki, ki so na področju starega Reich-a, dne
30. septembra 1935 imeli volilno pravico v Reichs-
tag ali državni zbor, in vsi državni pripadniki,
ki so na dan volitev v državni zbor, stari 20 let,
začasni državljani v Ostmarki so začasni držav-
ljani vsi bivši avstrijski zvezni državljani, ki so
dne 10. aprila 1938 imeli glasovalno pravico.

Zakon o državljanstvu je ustvaril pojme, kdo
je »nemške krvi«, »žid« in »židovski mešanec«.
Nemške krvi je, kdor spada k nemštvu. To so
nordijska, feliška, vzhodna, zahodna, dinarska,
vzhodno-baltiška plemena in njihovi mešanci ali
istim plemensko sorodne krvi. Nadalje tista ljud-
stva, ki so v svojem bistvu istega plemenskega
porekla, kakor je nemško ljudstvo. To so ev-
ropski narodi in njihovi potomci na drugih kon-
tinentih.

Žid je, kdor je potomec štirih ali treh po ple-
menu polno-židovskih starih očetov in starih ma-

Zatemnitev od 19. do 25. decembra 1943 od 16.45. do 7. ure!

ter in je bil dne 16. septembra 1935 židovske vere in takrat ali pozneje poročen z zakonskim tovarišem židom. Za žida se smatra tudi nezakonski otrok židovskega očeta, če se je kot tak rodil 31. julija 1936 ali pa pozneje.

Židovski mešanec je, kdor je potomec dveh v prvem kolenu ali enega v drugem kolenu po plemenu polžidovskega starega očeta in ravno tako stare matere.

Opisan Reichsbürgergesetz velja v starem delu Reich-a in v nekdanji Oestmarki. Osvoboditev Spodnje Stajerske in delov Koroške in Kranjske, ki se je izvršila aprila 1941, je pa dala povod, da je Ministerrat für die Reichverteidigung, to je ministrski svet za državno obrambo, izdal odredbo, ki ima moč zakona ter ureja vse pridobitve državljanstva v imenovanih pokrajinah.

Ta odredba določa v § 1, da so dobili nemško državljanstvo z veljavnostjo z dne 14. aprila 1941 vsi dotakratni jugoslovanski državljani, pripadniki nemškega ljudstva, ki so imenovana dne imeli na Spodnjem Stajerskem, Koroškem in Kranjskem svoja stanovanjska bivališča ali domovinsko pravico. Nadalje pripadniki nemškega naroda, ki so takrat bili brez državljanstva in so istega dne stanovali na področju Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske.

Nemško državljanstvo na preključ po § 2 so si pridobili nekdanji jugoslovanski državljani nemške ali plemenske sorodne krvi, in nemške ali plemenske sorodne krvi brez državljanstva, ki so imeli dne 14. aprila 1941 v osvobojenih pokrajinah Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske svoja stanovanjska bivališča, v kolikor so jih prizna kot domovinske rveste prebivalca Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske in če niso postali nemški državljani po § 1.

Nekdanji jugoslovanski državljani, ki so dne 14. aprila 1941 imeli svoja stanovanjska bivališča na področju osvobojenih pokrajin Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske ter si po zgoraj opisanih določilih po § 1 in 2 te odredbe ne pridobijo nemškega državljanstva ali nemškega državljanstva na preključ, ali pa ga pozneje s preključem izgubijo, so samo Schutzangehörige, to je zaščitenci Nemčije. Predpogoj za tako zaščito je, da dotični bivajo in stanujejo na področju Nemčije. Pri presestitvi v tuzemstvo nagsne pravice do zaščite.

Izdaja listin in potrdil o posesti ali neposesti nemškega državljanstva bo podvržena pristojnim nam in oddajem, ki jih predpiše Innenminister, to je notranji minister.

Odredba je datirana s 14. oktobrom 1941 in so jo v Berlin-u podpisali Reichsmarschall Hermann Göring, ki izpodriva 7150 ton, in so ga lani ponujali za 425.000 švedskih kron, je bil sedaj prodan za 265.000 kron. Tudi druge kupčije dokazujejo, da so cene ladjam v splošnem padle za 40 odst.

LETALSKA ZAŠČITA

Sovražne letalske zažigalne bombe so nevarne vsaki kmečki hiši!

Lastnik velikega kmetijskega gospodarstva v severnem delu Nemčije je kljub vsem predpiscem in opominom seditral letalsko-zaščitne predpise. Vse tozsednje ukrepe je smatral za nepotrebne, ker je svoje, samostojne posestvo, sestojelo iz stanovanjske hiše, klevov in ostalih gospodarskih poslopj, smatral za popolnoma varno pred sovražnimi letalskimi napadi. Pri tem mu tudi lahko gorljive snovi, kakor seno, slama itd., niso delale skrbi. Naglašal je tudi, da mu delo samo, ki ga ima s posestvom in gospodarstvom, ni dopuščalo in omogočalo, da bi svoj čas izgubljal s deli za zaščito pred morebitnimi napadi. Za slučaj, da bi se pa res pripetilo, da mu letalska zažigalna bomba na njegovem gospodarstvenem poslopi povzroči požar, je pa mislil, da bo s svojimi delavci in delavkami to že takrat tudi v kralj zadušil.

Človek obrata, dogodki pa obrnejo! Ne sreča je hotela, da je sovražne letalo vzele ravno njegovo kmečko naselje na piko, in ga z zažigalnimi bombami uničilo. Pri tem so zgoreli konji, regeta živina, svinje in vsa poslopja njegova velekmetske. To se je zgodilo radi tega, ker ni bilo nikdar pripravljenega za gasitev palčastih so-

Reichsmark-a je in ostane stabilna

Akoravno se je obtok bankovcev v vojni potrošili, je ostala Reichsmarka stabilna. Reichsmarka stoji danes kakor kamenita skala v valovju, ki je okrog in okrog obdajajo razvrednotenja denarja. Po najnovejših podatkih so blagovne cene v veleprodaji avgusta t. l. narastle v Angliji za 68, v Ameriki za 37, v Švici za 102 in v Španiji za 70% napram cenam ob izbruhu vojne. V Nemčiji zaznamuje ta dvig povprečno samo 9%. Kako si je razlagati to navidezno nesoglasje, da se je obtok bankovcev več kakor potrošil, cene se pa skoraj sploh niso dvignile? Po liberalnih pojmljih je višina cene: funkcija količine denarja in njegove brzine obtoka. Ta brzina se je znatno zmanjšala, ker držijo blagajne, posebno pri vojaških upravnih, večje količine denarja, kar pa le deloma odgovarja na stavljeno vprašanje. Tudi v prvi svetovni vojni je višina cen kljub povečanju količine denarja ostala nekaj časa stabilna. Takrat se je reklo, da gre zahvala državni sili, ker država določa na podlagi svojega najvišjega položaja vrednost denarja.

Ta nauk, da ni samo denar, temveč tudi denarna vrednost »posest pravnega reda«, je imel usodne posledice. Ker so v istega verovali tudi praktiki, je dal povod za brezskrbno tiskanje bankovcev, kar je delala država in je pozneje brez ozira na nauk vodilo v inflacijo ali razvrednotenje plačilnih sredstev. Za preprečenje inflacijskih učinkov povečanega denarnega obtoka pri približno nespremenjeni produkciji bi pač bilo potrebno še nekaj več, kakor navadne izjave o trdnosti volji države. Država kot nosilec najvišje moči in oblasti ima seveda moč, da drži stabilnost denarne vrednosti, ako to moč tudi stvarno v to svrhu uporablja, ne pa da se omeli in zadovolji samo s tozsednjo platonsko izjavo.

Za stabilizacijo denarne vrednosti je potrebna

predvsem sistematična politika cen. Denarna politika v prvi svetovni vojni se ni izjalovila toliko v tiskanju bankovcev, kakor na tem, da je bila država premalo uvidevna in preslaba, da bi ji bila vsopredila strumno dirigitano politiko cen. Tajnost stabilne Reichsmarke sedanje vojne leži tudi v tem, da drži v svojih trdnih tokah kot neprehodno oviro zoper vsako razvrednotenje iz sedem let vso določanje cen in to skozi vsa stopnje gospodarstva ter stroge nadzoruje, da se na celi črti držijo dovoljene cene. V zadnjem času se je ravno kontrola cen prav posebno intenzivirala ter z izboljšanjem sistema trdnih najvišjih cen poenostavilo. Tako mora Reichsmarka ostati stabilna.

Ta politika določanja cen in kontrola istih ne dosežeta samo, da ostane Reichsmarka kljub povečanju denarnega obtoka v svoji vrednosti stabilna, temveč zmanjšata avtomatično vedno tudi obtok denarja. Ves denar, ki teče v področje potrošnikov in tam ne pride v tok, ker ostaneje cene nizke in se ne dvigajo, se od tam zopet iztisne. Potrošniki ga morajo vplačevati hranilnicam, bankam itd., od koder teče zopet nazaj v Reichsbanko. V neugodnem primeru ga obrniti lastnik v svojem žepu in ga na ta način prepusti mirovanju. Če ne bi imeli avtomatičnosti, ki je sprosti komisar za določanje cen, bi denar zastajal v področju potrošnikov in cene bi drvele v višino. Denar bi tedaj sicer prišel v tok, ampak samo razvrednoten. Takozvana teorija o kakovosti, po kateri določata količina denarja in brzina njegovega obtoka višine cen, bi potem pokazala svojo uničujočo zakonitost. Denarna politika nacionalsocialistične države je s svojo koordinacijo s politiko cen razveljavila ta zakon ter utemeljila stabilnost vrednote. V tej koordinaciji je iskati »tajnost Reichsmarke«.

GOSPODARSKE VESTI

× Nemška plemenska živina za Madžarsko. Med Nemčijo in Madžarsko je bil sklenjen dogovor, po katerem bo Madžarska iz Nemčije uvažala plemensko živino.

× Olje za oljnata semena. Da bi se kmetovalce vzpodbudilo za oddajo oljnatega semena, so bolgarske oljarne dobile nalog, da lahko prodajo olje v zamenjavo za semena za vsakih tisoč kilogramov semena dobijo pridelovalci 22 kilogramov rafiniranega olja. Kmetje bodo raje oddajali semena in na ta način olajšali preskrbo prebivalstva z jedilnim oljem.

× Razpečavanje bolgarskega tobaka bo urejeno s posebno odredbo, ki jo pripravlja bolgarska vlada na željo pridelovalcev tobaka. Slednji že

ljo nekoliko več svobode v prodaji, medtem ko stoji vlada na stališču, da morajo ostati cene nespremenjene. V zvezi s tem je bolgarsko finančno ministertvo razglasilo, da je določanje cen eksportnim cigaretam prepuščeno izdelovalcem, ker gre za izrecno luksuzno blago, ki zahteva razen tega še prav dragoceno pakiranje.

× Ladje postajajo cenejše. Na Švedskem so znatno padle cene starih ladjam. Neki parnik, ki izpodriva 7150 ton, in so ga lani ponujali za 425.000 švedskih kron, je bil sedaj prodan za 265.000 kron. Tudi druge kupčije dokazujejo, da so cene ladjam v splošnem padle za 40 odst.

× Gonilna tekočina iz sladkorja. Japonski gospodarski strokovnjaki nameravajo na Filipinih, ki so jih v tej vojni odvzeli Zedinjenim državam Severne Amerike, iz tamkajšnjih velikih pridelov sladkorne trstike pridobivati alkohol, ki bo služil za pogon motorjev.

× Angleške težave z nabavo čevljev. O tem je pisal londonski »Observer« ter predložil, da je preskrbovanje čevljev, ki prihajajo iz prekomorskih krajev, precej nezadovoljivo in pomanjkljivo. Pri tem ne gre samo za nerodno izvrševanje naročil, temveč tudi za nad vse slab material, ki ga onstran oceanov dajejo v čevlje za angleške prebivalstvo.

× Brazilija zavira svoje cene. Braziljska zvezna vlada je odredila, da se v trgovini na veliko in na drobno ne sme zahtevati višjih cen, kakor so bile dne 10. novembra 1943.

VSEM POŠTNIM NAROČNIKOM »STAJERSKEGA GOSPODARJA«

Opozarjamo vse poštne naročnike našega lista, da pridejo pismonoše v smislu obsejnih predpisov, v času med 15. in 20. decembrom 1943, k vsem na dem, da prevzamejo denar za naročnino lista za prvo četrtletje 1944, ki znaša RM 1,20. Prosim naročnike, da imajo ta znesek v imenovanem času doma pripravljen, da ga lahko pismonošem izročijo, ako hočejo, da se jim list dostavlja tudi še po 31. decembru 1943. — Omenjamo, da je to edini mogoč način obnovitve naročnine. Kdor se istega ne poslužuje, se mu dostava »Stajerskega Gospodarja« ustavi, ker uprava lista nikogar več ne opominja in tudi nikomur več ne pošilja čekov poštne hranilnice za obnovitev naročnine.

Širite Stajerskega Gospodarja!

Der Kommandant musiziert

Kleines Porträt eines Seeoffiziers - Anecdote von einem Hilfskreuzer

Von Kriegsbericht Friedrich Weber.

PK. Am Anfang wußten das nur wenige. Ein paar aus der nächsten Umgebung. Und die brachten es nicht an die »große Glocke«. Es ist an Bord ja nicht üblich, große Geheimnisse voreinander zu haben: dazu ist die Lebensgemeinschaft zu eng.

Immerhin fiel es uns auf, als der Aufklärer des Kommandanten eines Tages mit einem großen, schwarzen Koffer anrückte. Offenbar verbarq sich ein ausgewachsenes Schifferklavier darin — ein regelrechtes Konzert-Akkordeon, wie es nur wahre Künstler der klingenden Tasten zu spielen verstehen. Wir wußten, daß er unmusikalisch bis zur Mundharmonika war, und einige fragten mit leisem Spott: »Für dich — du Sohn der Musen?« Er brumnte nur so ein böses Wort in den Bart und sagte dann sichtlich erleichtert: »Für ihn!«

Für ihn! Dahinter verbarq sich der Kommandant. Wie gut kannten wir ihn wenn morgens in erster Frühe sein Kopf über die Brücke erschien. Von der Brücke übersah er das ganze Schiff, war überall mit seinen Augen dabei, erlebte prüfend den seemännischen Dienst, das ewige Werken, und half mit dem Schwung seines Herzens in schweren Stunden.

Geheimnis enthüllt sich.

Das alles wußten wir. Wir kannten ihn als mitreißenden Menschen und schneidigen Soldaten. Daß er, Kapitän zur See und Kommandant eines deutschen Hilfskreuzers, auch etwas mit Musik zu tun hatte, wußten wir nicht. — Als dann im Wechsel der Wochen draußen nur das Meer seine ewige Melodie um uns sang, da hörten wir zuweilen in den verschwingenden Stunden am Abend das Schifferklavier aus der Kommandantenkabine, begleitet vom sprühenden Rauschen der Bugsee. Das kleine Zwischenspiel mit dem Aufklärer war noch nicht vergessen. Bald hatte es sich herumgesprochen, daß der Kommandant auf den klingenden Tasten »wütet auf Zack« sei, und immer wußten wir es, wenn der »Plunkys« für »ihn« den großen, schwarzen Koffer besorgte. Dann wehten von der Brücke die fröhlichen Klänge über das Schiff. Wir standen an der Reling in Gruppen zusammen, meist schon zogen die goldenen Haare fremder Sterne über uns hoch und hörten Lieder und Weisen der fernen Heimat. Und leise lebte Erinnerung auf. Durch die Männer ging ein stolzes Raunen... »Der Kommandant spielt!« — — —

Alles aber kam dann doch an die »große Glocke« — die Glocke des Seemannswunschkonzertes »Ankerspille«. Ein Lied des Kommandanten brachte damals die Sendung — für uns! Das vertraute Spiel aus Deutschland war die einzig lebendige Verbindung für das weltweite Schiff, und jedesmal, wenn die tönenden Schläge aus dem Lautsprecher schwangen, saßen wir in andächtiger Stille lauschend. Der Name des Komponisten wurde genannt, bedenkt, es war unser Kommandant! Und als noch Grüße an die ganze Besatzung durch den Äther drangen, nahm der Jubel kein Ende mehr.

Eine Abordnung der Mannschaft dankte in festlichem Aufzug für die glückliche Überraschung und bat »ihn«, noch öfter für uns zu spielen. Aber das Stück müsse ja nicht erst über viele tausend Meilen fernen Sender in Deutschland kommen; es gehe sicher einfacher, man könne es gleich hier aufführen, wo wir doch dauernd zusammen seien und so... Lachend willigte er ein, unser bewährter Kommandant und Komponist. Und wir erfuhren nun, daß er im Rundfunk kein unbekannter Mann war, sein Name in der Heimat einen guten Klang hatte — und jetzt auch auf den Meeren. Märsche, Lieder und Tänze hatte er geschrieben, viele gehörten schon lange mit zum Programm unserer Sender. Einigen von uns war der Name nicht neu. Niemand aber kam auf den Gedanken, daß sich dahinter ein Seeoffizier und Kommandant eines Hilfskreuzers verbarq.

Oft noch hörten wir in den blauen Tagen endlosen Kreuzens und der verwegenen Birsch auf feindliche Frachter die vollen Akkorde des Schifferklaviers klingen. Das Wort aber »Der Kommandant spielt« wurde zum geflügelten Ausdruck unvergeßlicher Stunden. Einmal komponierte er sogar ein eigenes Lied für uns, damals, als wir ein Bordfest feierten, wie es die Weltreisenden zwischen Kiel und Tokio wohl selten erleben

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Burmese Mädchen als freiwillige Helfinnen.

Da auch Burma der Terror der anglo-amerikanischen Luftangriffe ausgesetzt ist, ist die Zivilbevölkerung häufig Opfer zu beklagen hat, haben sich burmesische Mädchen zu einem freiwilligen Schwesternverband zusammengeschlossen, um die Pflege der Verletzten zu übernehmen. Unser Bild zeigt die freiwilligen Helfinnen erhalten ihren ersten Unterricht.

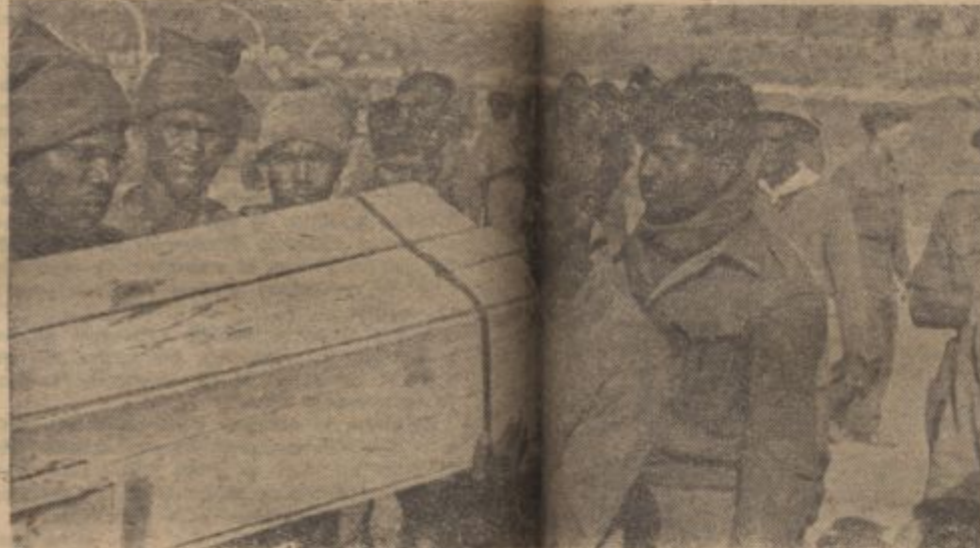
Aufnahme: Scherl (GD).

Kurz vor dem Zusammenstoß.

Die letzten Granaten unseres Feuerschlaques hies durch die Luft. Noch eine Zartellenlänge ist Zeit bis zum Zusammenstoß. PK-Kriegsb. Vorp. — Presse-Hoffmann (GD).

PK-Kriegsb. Meisinger-Scherl (GD).

Der Reichminister für Rüstung und Kriegsproduktion Speer u. der Oberbefehlshaber der Kriegsmarine Großadmiral Dönitz auf der Brücke eines deutschen Kriegsschiffes während einer Übung.

Wie überall, hätten auch auf Leros farbige Hilfskräfte zum Wohle des. Nur einige von 3000 auf der Insel Leros Gefangenschaft geratene Engländer. PK-Kriegsb. Schling (Sch.).

Der Marinemachrichtensoffizier. Unterwasserhorcher werden in Küstenorten eingesetzt, wenn mit der Möglichkeit gerechnet werden muß, daß feindliche U-Boote in des vorgelegerte Seegebiet eindringen.

PK-Kriegsb. Hirsch (PBZ-Sch.).

PK-Kriegsb. Steinmetz (Sch.).

In einem Hafen des Jonischen Meeres. U-Jäger und Räumboote übernehmen Betriebsstoff.

Robert-Koch-Sondermarke. Bis zum 15. Jan. 1944 läßt der Reichspostminister aus Anlaß des 100. Geburtstages des berühmten deutschen Arztes, Professor Dr. Robert Koch, eine Sondermarke zu 2 + 38 Rpf mit dem Kopfbildnis Gelehrten nach einem Entwurf des Berliner Graphikers Vogenaier abgeben. Scherl-Bilderdienst Autoflex.

Zu den erfolgreichen Kämpfen der japanischen Marine-Luftwaffe. Diese PK-Zeichnung veranschaulicht die Wirkung eines Angriffes der japanischen Marineluftzeuge auf einen amerikanischen Flugzeugträger. PK-Zeichnung: Baltz-Atl (GD).

ten. Er spielte vor uns und wir alle waren seine Zuhörer und Gäste, die »stürmisch ihren »Meistern« feierten.

»Mars und die Musen.

Die Besetzung war für die Muse gewonnen. Sie wollte mitmachen. Orchester wurden gegründet, und die Seeleute fingen an, für ihren Kommandanten Texte zu schreiben. Sagt, was ihr wollt! Es war ein wundervolles Spiel. Und es entstand ein vielgesungenes Hilfskreuzerlied dabei. Text-Besetzung! Melodie: Kommandant! — Gibt es ein schöneres Beispiel männlicher Gemeinschaft und des Gleichklanges der Herzen im zähen, verbissenen Kampf auf den Meeren?

Drei Schiffe hatten wir versenkt, und beim letzten war es ein heißer Tag, den nur die Kaltblütigkeit des Kommandanten entschied. Da standen die Männer an Deck zusammen und sprachen davon. Sie meinten, wie selten es doch sei, daß ein so guter Offizier auch zugleich ein so guter Musiker und Komponist sei. »Eigentlich wissen wir gar nicht, was wir an dem Alten haben!« sagten sie voll Dankbarkeit. »Er steht mit Mars und der Muse auf gleich gutem Fuß. Das kann doch nur ein deutscher Kommandant!«

Monate später liefen wir mit donnernden Motoren heimwärts. Zwei gefährliche Tagesreisen von der Küste entfernt, rief er seinen Kriegsbericht auf die Brücke. In den Händen hatte er das Doppelglas. »Hören Sie!« nickte er mit dem Kopf gegen den Lautsprecher im Kartenhaus, aus dem ein zündender Rhythmus klang. »Das war der Marsch des Kommandanten!« meldete sich der Sprecher, als die letzten Takte vorüber waren, und nannte den Namen von »ihm«. Er lachte. Vielleicht ein gutes Zeichen für den Empfang zu Hause!«

Zwei Tage später hatten wir glücklich wieder festes Land unter den Füßen.

Unvergleichliche Infanterie

Von Hans Henning Freiherr Grote

Die Lehre vom Fußvolk als der schlachtentscheidenden Waffe ist so alt wie die Kriegsgeschichte selbst. Am Anfang und Ende der Herrschaft Roms über die Welt, stand das siegreiche Fußvolk; auch Griechenlands Freiheit wäre unter dem Ansturm der persischen Myriaden zerbrochen, wenn nicht der unerschütterliche Hoplit bis zum Letzten bestanden hätte, wie es der Sang von Leonidas um seinen Dreihundert bis in die fernsten Zeiten ruhmvoll berichtet.

Erst aus Siegen, die ganze Reiche zertrümmerten und Völker zu Sklaven machten, wuchs eine andere Waffe, die Reiterei, zu herrschender Bedeutung herauf. Weil die Unterworfenen zwangsweise zum Kriegsdienst herangezogen wurden, gedachten die Sieger, sich auch äußerlich von ihnen zu unterscheiden, stiegen zu Pferde und galten somit als vornehmste Waffe. Herrschende und Beherrschte: in der Reiterei und dem Fußvolk fanden beide ihren sichtbaren Ausdruck. Weil über all die Besten des Volkes zu Pferde stiegen, gelangte somit an die Reiter wie von selbst das Gesetz der Schwere. Durch Jahrhundert hindurch entschieden sie die Schlachten. Das Fußvolk aber, so wie sein Name es aussagt, wurde behütet vom Volk.

Jedesmal nun, wo es aus seiner Verborgenheit heraustrat, wurde noch immer eine klägliche Niederlage des Rittertums daraus, so am 21. März 1302 in der Schlacht bei Courtrai, in der im Kampf gegen flandrische Bürger zu Fuß, die nur mit Speießen und Äxten bewaffnet waren, von 6500 französischen Reitern 600 zu Tode kamen. Deutlicher noch zeigten dann die Schweizer, welche Kraft im Fußvolk lebte. Sie gelangten zu europäischer Bedeutung, und kein Potentat wagte es mehr, ohne das Schweizer Fußvolk noch einen Krieg mit Aussicht auf Erfolg zu führen, bis den Schweizern dann im Landsknechtorden Maximilian, geführt von dem Ritter und Organisator Georg von Frundsberg, der ebenbürtige Partner erwuchs, der bei Bicocca und Pavia dann auch den Schweizer Ruhm noch in den Schatten stellte.

Unmittelbar aus dem Landsknechtswesen entspringt der moderne Name, den das Fußvolk nach seiner neu errungenen Bedeutung erhält, der Begriff Infanterie. Er stammt aus Spanien, wo man in Unkenntnis der Lehren des Altertums übersah, wie alt die »neue« Waffe war; neu, jung, das was »Infans«, und so bedeutete also Infanterie die jüngste Waffe — und war doch die älteste überhaupt, von der wir wissen.

UMNI KMETOVALEC

Opravila pri kmetijskih strojih pozimi

»Ja, kaj pa bomo delati pri kmetijskih strojih pozimi?« se boste pač začudeno spraševali. »Saj ste nam že jeseni popisali, kako jih moramo po končani uporabi lepo in skrbno očistiti, nprebarvana kovinska dele namazati z oljnato barvo v varstvo proti rji in čez zimo shraniti v posebni shrambi za stroje, kjer so zavarovani proti podnebni in zračni, kakor tudi proti taini vlagi. Vse to smo storili, — kaj pa naj torej še napravimo?«

Torej, prijatelji, morate se, ko v naglici zatrujete, da v zimskem času kmetijskih strojev ne rabite na kmetijih. Prej bo narobe res: da namreč na naših kmetijah uporabljajo stroje pozimi v veliko večji meri kot pa poleti. Vzemiimo samo en primer: slamoreznice. Vsak kmet, da, skoraj vsak bajtar jo ima in jo vrta zso zimo, medtem ko poleti počiva. In za pacaen slamoreznik je vse zimo v uporabi na desetisoče elektromotorjev, na tisoče vitljev in na stotine bencinskih motorjev po naših vaseh. Kaj ali to niso kmetijski stroji? In če omenimo samo še reporeznice, ki so tudi že močno razširjene po naših krajih, gre število kmetijskih strojev, ki jih v naši deželi pozimi uporabljamo, že v desetisoče, četudi ne prištejamo lesem vseh različnih sort domačih mlinov, žrnij, drobilcev zrnja ki pa so koncem koncev vendarle tudi kmetijski stroji.

Kmetijskih strojev je torej mnogo tudi pozimi v teku. Vsi ti stroji potrebujejo posrežbe, čeprav večina kmečkih ljudi na to kaj rada pozablja. Ne bo nikomur škodovalo zato, če pazljivo prebere sledeče odstavke o pravih in streežbi kmetijskih strojev v zimskem času.

1. Elektromotorji.

Vsekakor moramo začeti s pogonskimi stroji in ker so od teh elektromotorji v največjem številu zastopani na naših kmečkih gospodarstvih, jih omenjamo na prvem mestu.

Navadno imamo elektromotor pozimi postavljen kjerkoli že na podu ali skedaju, kjer pač napravljamo rezanico. Zelo pogosto so kmečki gospodarji pri postavljanju elektromotorjev malomarni, ne pridrijo jih dovolj trdno, ali ne docela pravilno, da bi namreč tekla os motorja popolnoma vodoravno in popolnoma vzporedno z osjo slamoreznice. Posledica malomarnega postavljanja je, da jermen pada z jermenice, da se motor vsled tresenja kvari in da se tudi ležaji hitreje obrabijo.

Tudi prah, ki mu je motor pri napravljanju rezanice izpostavljen, zanj prav gotovo ni koristen. Zato je pametno, če ga pokrijemo z leseno škatljo, iz katere moli samo jermenica in prijem stikala.

Se bolj važno pa je, da je stikalo izdelano v obliki zaprte škatljice (takozvani »Dreieck-Stern-Schalter«), da iskre, ki nastanejo pri pogajanju in ustavljanju elektromotorja, ne povzročijo požara, ki se pri stikalih starejših oblik večkrat pripeti. Prav tako moramo paziti, da napeljeimo morebitni kabel tako, da ni nevarnosti, da bi se nam poškodoval, kajti kabel je dandanes neopodestljiv.

V ostalem prav postavljen in opremljen elektromotor ne potrebuje nobene posebne nege. Le namazati ga moramo vsakega pol leta z najfinejšo strojno masljo. To dela pa naj izvrši samo strokovnjak, ki motor obenem znotraj očisti in pregleda, če so vsi deli motorja in stikala v redu. Posesnik sam pa naj pusti elektromotor popolnoma pri miru!

2. Bencinski motorji.

Tudi teh je razmeroma precej po naših kmetijah, predvsem na večjih gospodarstvih v okoliših, kjer še ni električne napeljava.

V nasprotju z elektromotorjem potrebuje bencinski motor stalno skrbno in strokovne pravilne postrežbe, ker ga je sicer kmalu konec ali pa vsaj ne gre več.

Prvo, kar bi omenili glede nege bencinskih motorjev, je spet, da jih je treba predvsem trdno in popolnoma vodoravno postaviti. To zadnje pride še posebno v poštev pri prevoznih motorjih. Če motor ni pravilno postavljen, se zelo kvari, nagaja in meče jermen z jermenice.

Drugo, kar moramo povdariti, je, da naj bi delal z bencinskim motorjem stalno le en in isti delavec. Ta pa mora biti o ustroju motorja in o njega streežbi dobro podkovan. Kjer delajo z bencinskim motorjem neuki in neizvežbani ljudje, se pripeti prav gotovo poškodba — ali pri motorju, ali pa streežaju.

Vse ostalo, kar je o streežbi bencinskih motorjev potrebno vedeti, mora v vsakem posameznem primeru vedeti njegov streežaj ali pa kmet sam. Motorji so namreč prav različnih vrst in vsak od teh ima svoje posebne muhe in posebne zahteve. Pri nekaterih je treba olje vlivati v spodnji del ali »karter«, pri drugih v posebno stekleno oljnico vrh motorja, pri tretjih se večina ležajev maže s posebno masljo, takozvano »Staufer-Fetta«, itd. Vse potrebno o načinu mazanja in o ravnanju z motorjem sploh se nahaja v tovarniških opisih ali prospektih ki so vsakemu motorju priloženi. Te naj vsak posestnik temeljito prouči, preden motor počene v teki. Kdor prospekta o svojem

motorju nima, naj ga naroči pri tovarni, ki je dotični motor izdelala.

Se na nekaj opozarjamo: Mn gi bencinski motorji pozimi neradi vižejo, ker je pač mrzlo. Pomagamo si teko, da vltvamo pozimi v hladilnik — namesto mrzle — toplo vode. Pač pa Bog obvaruj, da bi pozabili kdaj pozimi po končanem delu vodo iz hladilnika izpustiti, ker bi v njem zmrzla voda lahko motor razgnala!

Tudi za motorje s pogonom na surovo olje ali nafto (Dieselmotorji) velja v glavnem vse povedano, le da je potrebno za delo z njimi še več strokovnega znanja in izvežbanosti.

Marsikje najdemo tudi bencinske motorje, ki so v bistvu avtomotorji, vzeti iz starih avtomobilov. Taki motorji pa prvič porabijo mnogo preveč bencina v primeri z drugimi ter dajo le malo moči od sebe. Razen tega stalno nagajajo. Kdor tak motor že ima, ki se ga rad znebil, kdor ga pa še nima, naj ga ne kupuje!

Pri vseh bencinskih motorjih obstaja nevarnost požara, zato jih ne smemo postavljati na pod, marveč izven pada ter potom transmissij ali pa jermena poganjati na podu stoječe slamoreznice. Tudi ne smemo nikdar pustiti bencinskega motorja teči samega, brez nadzorstva, ker kaj lahko priteče v bližino kak otrok in se ponesreči ali napravi vsaj škodo. Kadar motor ne teče, ga pokrijemo s posebno škatljo!

3. Vitlji (Göppel).

Tudi teh pogonskih strojev je po naših vaseh nebroj. Deloma so vitlji še stari, leseni, ki pa so prav uporabni, če so pravilno zgrajeni. Večinoma pa vidimo novejše, železne vitlje, bodisi »ležeče«, bodisi »stoječe«. Razlika med obema oblikama je predvsem ta, da se pri »ležečem« vitlju prenaša sila potom gonilnih drogov in prenosnih verig, pri »stoječem« vitlju pa potom prenosnega jermena.

Streežba vitljem obstoja — razen pravilne postavitve, ki je predpogoj za lahek tek in brezhibno delovanje, — predvsem v zadostnem mazanju vseh ležajev in prenosnih verig. Razen tega moramo imeti vitlje pokrite, še bolje pa je, zgraditi posebno lopo okoli njih, tako, da je tudi živina pod streho in zavarovana pred vetrom. Pomisliti namreč moramo, da se živina pri pogajanju vitlja poti in da ni zdravo zanje, če jo preprihava veter ali celo namaka dež med delom. Da moramo takoj po končanem delu odpeljati živino v hlev, ne pa jo puščati med odmori stati pred vitljem, da se nam prehladi, bo razumel vsak razumen kmečki gospodar.

Še nekaj važnega moramo pripomniti. Največ nesreč se pripeti pri kmetijskih strojih, ki jih poganjamo z vitljem. To pa zato, ker jih je težko ustaviti. Vsak kmečki gospodar bi torej moral dati vgraditi med vitelj in poganjani stroj (n. pr. slamoreznico) izklopni zglob ali pa jermenico na prazen tek, tako da bi se lahko z enim prijemom stroj izklopil in ustavil, kar bi v mnogih primerih preprečilo nesrečo.

Končno pripominjamo, da je pogon vitljev tem lažji in toliko manjša muka za živino, kolikor daljši napravimo gonilni drog. Seveda pa mora biti tudi prestava ustrezno velika, da živina ni treba teči, marveč da lahko ubira zložen, počasen korak, ki je ne utruja. Za vole je posebno škodljivo, če morajo pred vitljem prenažlo hoditi, a za konje, če je gonilni drog prekratek, ker morajo hoditi v premajhnem krogu, tako da se jim rado v glavi vrta in celo oslepijo lahko zaradi tega.

4. Slamoreznice.

Od vseh kmetijskih strojev so slamoreznice najbolj razširjen in — najbolj zanemarjen stroji. Le malokateri kmečki gospodar si vzame čas, da bi slamoreznice od časa do časa temeljito očistil prahu, posebno še mazilne luknjice pri ležajih, ter da bi vse ležaje namazal s primernim oljem. Tudi kar se tiče brušenja in uravnavaanja rezil k ustju, je večina naših kmetovalcev malomarna, ker ne pomisli, da je za pogon senabrušenih in nepravilno nameščenih rezil potrebno dvakrat tolike sile, kot za pogon ostrih in pravilno nameščenih. Če so rezila že preveč obrabljeni, naročimo vendar nova, saj se še dobijo! Naročila lahko oddamo pri vsakem trgovcu z kmetijskimi stroji, pač pa moramo priložiti točen papirnat vzorec. Najbolje je, če nesemo eno rezilo s seboj h trgovcu, ko gremo rezila naročat, da nam on preriše vzorec, kajti če vzorec ni točen, so nova rezila nerabna.

Tudi ustje lahko damo izmenjati, ako je že preveč obrabljeno, tako da sena in slama posebno ob

Zwei sogenannte Ordonnanzen geben der Infanterie am Ausgang des Mittelalters ihr Gesicht, nachdem die schweizerische sich überlebt hatte: die ungarische und die niederländische, und der letzten gehörte unter der geistigen Führung von Wilhelm von Oranien die Zukunft. Der Oranier führte zuerst die Exerzierkunst ein als Mittel, um die Disziplin fortlaufend zu erhalten. Am Ausgang des 17. Jahrhunderts, im Zeichen des stehenden Heerwesens, schuf in Verbindung mit den Lehren des Oraniers Friedrich Wilhelm I. die preußische Ordonnanz. Sein ergebener Berater war Leopold von Anhalt-Dessau, der in den Schlachten bei Höchstädt und Turin den Ruhm des brandenburgischen Fußvolks begründet hatte.

Die eigentliche Geburtsstunde der preußischen Infanterie aber schlug in der Schlacht bei Mollwitz am 10. April 1741. Es war ein Sieg preußischer Zucht, tüchtig in Praxis gesetzter militärischer Orthodoxie, wie Carlyle geurteilt hat.

Mit der französischen Revolution erfuhr auch die Infanterietaktik eine entscheidende Wandlung. Die französischen Saasculottes fochten, wo jeder gerade stand, oft ohne Zusammenhang mit dem Nachbarn, hinter Baumstämmen, in eine Akkorfurch geschmiegt. So entstand ein neues taktisches System der Verbindung der Kolonne mit dem Tirailleurgefecht.

Die Neuformer der preußischen Armee zogen daraus ihre Folgerungen. Was York schon im Kleinen erkannt hatte, übertrug Scharnhorst auf die ganze Armee im Befreiungskriege von 1813 reiften die Früchte daraus heran. Die deutsche Infanterie trug den Hauptteil zu der weltgeschichtlichen Entscheidung bei, die erst die Möglichkeit eröffnete, in nicht allzuferner Zeit die Einigung Gesamtdeutschlands heraufzuführen.

Wie in den Einigungskriegen 1864, 1866 und 1870/71 wieder die Infanterie eine entscheidende Rolle spielte, so lebte sie auch mit dem deutschen Heer nach 1871 zwar abseits vom politischen Geschehen, doch im Bewußtsein ihrer alten Tradition. Das Exerzierreglement von 1906 gab den klassischen Ausdruck: »Die Infanterie trägt die Hauptlast des Kampfes und bringt die höchsten Opfer; dafür winkt ihr auch der höchste Ruhm.«

So marschierte die deutsche Infanterie mit und vor den anderen in den Weltkrieg von 1914/18. Der Ruhm eines trotz allem unbesiegten Heeres, obwohl der Krieg politisch verloren ging, gehört vor allem ihr. Darum tat das nationalsozialistische Deutschland auch alles, um die Lehren der Vergangenheit nicht zu vergessen, und verband diese mit dem Gegebenheiten einer neuen und technischen Zeit. Die Infanterie von 1939 vereinte neben dem reinen infanteristischen Körper, dem Schützen, alle Waffengattungen des Heeres, die der Infanterie außerdem in größeren Verbänden für die Schlachtentscheidung zu dienen haben: die Maschinengewehre, die Infanteriegeschütze, die mit gleichen Richtmitteln arbeiten wie die Artillerie, die Panzerabwehrkanonen, die Nachrichtenzüge und auch einen Reiterzug. Wie diese Infanterie sich bewährt hat, davon zeugen die gewaltigen siegreichen Feldzüge, davon zeugt im gigantischen Abwehrkampf im Osten heute Tag für Tag der OKW-Bericht in seiner sachlichen Sprache, die so unendlich viel Heldentum unserer Grenadiere birgt.

Motoren und Maschinen sind sterblich, aber mit dem Wert eines Heeres gedeiht oder vergeht ein Volk; mit einer Infanterie lebt oder stirbt ein Heer.

spodnjem robu več ne odrezuje. Mal jekleni vložek odpomaga temu nedostatku. Seveda ga lahko le izvežbar ključavničar pravilno vloži, še boljše pa je, če spomladi slamoreznico zapeljemo v delavnico za poljedelske stroje, da jo popravijo preko poletja, ko je ne rabimo.

Vsaka slamoreznica na strojni pogon naj bi imela tudi napravo za hipen izklop, tako da se s tem zmanjša nevarnost nesreče, če prijemalna kolesca zgrabijo roko delavca, ki potiska seno v slamoreznico. Ta naprava se da vgraditi tudi v stare slamoreznice.

Sploh pa je pri delu s slamoreznicami na strojni pogon treba velike previdnosti in otrok sploh ne smemo puščati v bližino.

5. Krožne žage.

To so »stroji za izdelovanje ponesrečencev«. Kakor je sicer po eni strani koristno, kar s temi žagami premedimo na delovnih močeh, vendar najbrž vse to ne odtehta škode, ki jo kmečka gospodarstva utrpijo vsled tega, ker se vsak dan ponesrečijo številni kmečki gospodarji in delavci vprav pri delu s krožno žago.

Zato svetujemo: Kdor nima tako velikega posestva, da bi lahko vzdrževal posebnega delavca za delo pri krožni žagi, naj tega stroja sploh ne kupuje, marveč naj si da žagati drva po poklicnem žagarju bodis zasebnem bodisi pri Dorfmaschinengemeinschaft. Izkušnja namreč uči, da se redko ponesreči s krožno žago delavec, ki ima vsak dan opravka z njo, marveč le neizvežbani kmečki ljudje, ki delu niso vajeni in se ne znajo varovati.

Če pa kdo že misli, da mora vsekakor imeti lastno krožno žago, naj jo da vsaj izdelati strokovnjaku in opremiti z vsemi potrebnimi varnostnimi napravami. Domače, nestrokovno izdelovanje krožnih žag je lahkomišelnost, ki jo plača bodisi gospodar sam ali pa kak drug član družine z izgubo par prstov, cele roke ali celo življenja!

6. Reporeznice.

To so mali stroji, ki jih navadno poganjamo z roko. Pa tudi v tem primeru je nevarno, posegati vanje z roko, ako se pesa ne obrača prav, kajti tak hitro sme ob prst ali ga nam vsaj vsega raznesari. Seveda je motorno pogojanana reporeznica še toliko bolj nevarna. Zato: V nobenem primeru ne segajmo v reporeznice z roko, marveč le z letvo iz mehkega lesa! Čeprav se z delom mudi, toliko se pa vendar ne, da bi morali žrtvovati prst ali roko zato, da bi eno samo peso eno minuto prej zrezali!

7. Domači mlinci, žrnji, drobljci zrnja itd.

Predvsem moramo opremiti vsa gonilna kolesa in jermenske prenose ali transmisije z varovalnimi napravami, da ni nepotrebnih nesreč. Nadalje mora biti prostor, kjer ti stroji stoje, varen pred mlinci in podganami, to se pravi, brez špranj in luknj v stenah, stropu in podu, oknih in vratih. V kolikor imajo mlinci mlevske kamne, je treba pri klepanju teh imeti očala iz žične mreže, ker sam sicer lahko kamniti drobci poškodujejo oko.

Toliko o oskrbi strojev samih. O oskrbi in ravnanju z gonilnimi jermeni pa še o tem in onem, kar k oskrbi strojev spada, pa posebej!

Pozor!

× Blagovni promet na Spodnjem Stajerskem. Izvoz blaga iz Spodnje Stajerske v inozemstvo in uvoz blaga iz inozemstva na Spodnjo Stajersko obavlja takozvane Prüfungsstellen, katere je ustrojilo naše ministertvo za gospodarstvo. Pri imenovanih uradih morajo odslej zahtevati izvozna dovolila samo tiste tvrdke, ki niso v splošnem pripuščene, da se bavijo z eksportiranjem blaga. V kolikor spodnještajerske tvrdke niso pripuščene k splošnemu eksportiranju blaga, morajo svoje prošnje za izvoz v inozemstvo predložiti svojim pristojnim Prüfungsstellen. Tozadevalni predlogi se lahko predlagajo tudi preko Gauwirtschaftskammer Steiermark v Graz-u, ki jih predloži na merodajna mesta. Primeri, ko se te prošnje odbijejo, se morajo naznaniti tudi uradu Gauwirtschaftskammer. Istočasno se je ukinito odredbo o blagovnem prometu, carinskem postopku in o davkih na potrošnje od 4. maja 1941, kar velja tudi za odredbo o blagovnem prometu od 6. septembra 1941.

PK-Kriegsbericht Umbach — Schörl (GD)

Helfer unserer Gebirgsjäger.

In den Schneewüsten der Tundra sind die Rentiere zuverlässige Helfer unserer Gebirgsjäger, mit denen sie die Strapazen des nördlichen Winters teilen. Mit den kleinen flinken Schlitten, den Ahkios, befördern sie beachtliche Lasten mit großer Schnelligkeit und Ausdauer.

MALE VESTI

* Führer je čestital Musserta. Ob 12. obletnici ustanovitve nacionalsocialističnega gibanja v Holandiji, je Führer sporočil voditelju tega gibanja, inž. Mussert-u, svoje brzojavne čestitke.

* Generalfeldmarschall von Mackensen — 94. letnik. V decembru t. l. je v Leipzig-u, Provinz Sachsen, obhajal 94.letnico znani vojskovodja in junak nemške oborožene sile iz svetovne vojne Generalfeldmarschall von Mackensen. Mackensen je bil poveljnik operacij na jugovzhodnem evropskem bojišču. Odlikoval se je pa seveda tudi v bojih v Galiciji, kjer je s svojo ofenzivo predrl rusko fronto in pomaгал Ruse izrinuti iz Galicije in Poljske. Zasluge si je ta junak stekel tudi v bojih pri Tannenberg-u v provinci Ost-

preußen. Prvo odlikovanje za hrabrost si je pa zaslužil že leta 1870/71. kot mlad enoletni prostovoljec, ko je postal Leutnant in dobil Eisernes Kreuz.

* Odlikovan Gottscheevc. Gefreiter Hans Tschinkel iz Haselbach-a (Kreis Rann) je bil odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabro vedenje pred sovražnikom.

* Za hrabrost odlikovan Spodnještajerc. Soldat Josef Hauptmann iz Jahring-a se je na bojišču izkazal junaka in bil zato odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse.

* Preskrba staršev po padlih vojaki se je izboljšala. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je odločilo, da igrajo dohodki iz nesamostalnega delovanja pri tem nekakšno vlogo. Taki dohodki se pa seveda ne odtegujejo, če so starši dosegli starost 70 let. Nov predpis znižuje starostno mejo od 70 na 65 let, ne da bi se oziral na dohodke od dela.

* Smrtina kosa. V Marburg-Kötsch-u je preminul v redki starosti 91 let upokojeni sodni official Florian Apich. Pokojnik je bil značajan mož, cenjen in spoštovan ter zdrav in čil vse do zadnjega.

* Trgovca ne sme sprejemati nikakršnih daril. Ako obrtnik sprejme kako korist, ki mu jo omogoči kaka stranka v pričakovanju, da se ji bo oddolžil s kakšno protiuslugo ali koristjo, je že s samim prevzemom darila dal povod za kaznovanje. To velja tudi za primer, če ne bi imel volje dotični osebi omogočiti zaproseno prednost. Tako razsodbo je izdal Landgericht Guben o problemu dajanja prednosti pri streženju strank. V nadaljnji razlagi dotične sodbe je poudarjeno, da je vsak obrtnik dolžan razdeliti svoje blago, ker je to njegova dolžnost in storitev. Ta dolžnost pa izključuje vsako možnost, da bi se združila s kakšno koristjo, tudi če bi se pozneje stranki ne ugodilo.

* Se ena obsodba za prestopke zoper prepovedano črno klanje. Sondergericht v Linzu je obsodil mesarja Ferdinanda Adelberger-ja radi »črnega klanja« živine, ki ga je opravil v svoji mesarski delavnici v Thomasreithu, na šest let težke ječe in 500 Reichsmark denarne kazni. Obsojeni Adelberger je v času med letom 1940 in 1942 v velikem obsegu na črn način kral živino, da bi s pomočjo »dobre teže« obdržal svoje odjemalce.

* Kaznovano nedovoljeno klanje in prodajanje mesa. Sondergericht Wien je obsodil kmeta Matthias Wraneschitz-a iz Fröllersdorsa, Kreis Nikolsburg, na 4 leta in šest mesecev težke ječe, ker je brez dovoljenja zaklal šest glav goveje živine, dve ovci in dva teleta ter del tega mesa razprodal na tihotapski način po pretiranih cenah. Wraneschitz mora razen tega plačati še 2000 RM denarne kazni ter oddati državni blagajni ves prebitek, ki ga je kasral od razprodaje mesa.

Dr. F. J. Lukas:

Ausscheiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

50. Stunde.

Unpersönliche Zeitwörter in ihrer Anwendung.

1. Heute regnet es den ganzen Tag.
2. Gestern hat es während des Gewitters sehr stark geregnet.
3. Während meines Aufenthaltes in Salzburg regnete es jeden Tag.
4. Wenn der starke Wind nicht wäre, würde es bestimmt regnen.
5. Ich glaube nicht, daß es morgen wieder regnen wird.
6. Schauen Sie zum Fenster hinaus, es schneit.
7. Hören Sie, wie es donnert, sehen Sie, wie es blitzt.
8. Im Winter frieren die Seen zu und im Frühling tauen es.
9. Hu, heute ist es kalt.
10. Hier ist es fürchterlich windig.
11. Wie ist das Wetter heute? Es ist trüb.
12. In den Bergen ist es schon wieder neblig.
13. In dieser Wohnung war es sehr feucht.
14. Bis sie nach Hause kommen, ist es bestimmt schon dunkel.
15. Ich werde auf die andere Seite der Straße gehen, hier ist es zu staubig.
16. Es heißt, daß dieser Beamte von hier versetzt wird.
17. Es dauert schon drei Stunden, daß ich warte, und er kommt immer noch nicht.

18. Es kommt darauf an, was der Chef dazu sagt.
19. Es ist besser, wenn Sie mir die Wahrheit sagen.
20. Geld brauchen Sie keines, es genügt, daß Sie ein anständiger Mensch sind.
21. Unter diesen Umständen ist es nicht nötig, daß Sie sich zu mir bemühen.
22. Es betrifft nicht Sie, sondern Ihren Freund.
23. Haben Sie etwas gehört? Ja, es klingelt irgendwo im Hause.
24. Es herrscht kein Zweifel darüber, daß er uns alle belogen hat.
25. Es reut mich, daß ich ihm das ganze Geld gegeben habe.
26. Es vergrüßt mich, immer nur für ihn zu arbeiten und nichts dafür zu bekommen.
27. Es gefällt mir sehr, daß Sie immer so freundlich sind.
28. Es kommt mir vor, als ob ich Sie schon irgendwo gesehen hätte.
29. Jetzt fällt mir ein, daß ich Ihnen die 20 RM noch nicht zurückgezahlt habe.
30. Er ist ein armer Teufel, es mißlingt ihm alles, was er angeht.
31. Wenn es mir gelingt, diese Stellung zu erhalten, werde ich sehr glücklich sein.
32. Ich weiß nicht, was los ist, aber mir ist heute gar nicht wohl.

* Lisice uničujoje mišl. V vseh Gauih Nemčije so v želodcih ustreljenih lisic ugotovili, da uživajo te zvitorepke mnogo mišl. Pravijo, da je razen ptic roparic, lisica najboljši lovec in uničevalec miše nadloge.

* Anglosaške bombe na Split. V sestavu Hrvatske se nahajajoče mesto Split v Dalmaciji je doživelo svoj drugi bombni napad. Pri dobrem vidnem vremenu in po pol urnem poizvedovalnem poletu so anglosaška letala vrgla svoje bombe na gosto naseljeni vzhodni del mesta Split, kjer ni nikakšnih vojaških ciljev v okolici. Nad 100 oseb je pri tem bilo mrtvih ter več sto ranjenih. Več tisoč ljudi je pa bilo poškodovanih v materijelnem oziru. V cerkvi v Kaštel Sušariču je bomba ubila popoldan med verskim obredom župnika in 130 kmetov. Najmanj dva kilometra od tam oddaljena tovarna cementa pa že dalje kakor leto dni počiva. Tako postopajo Angleži s svojimi bivšimi zavezniki izza časa bivše Jugoslavije.

* Stoletnica rojstva odkritelja bacila tuberkuloze. Dne 11. decembra 1843 se je v Chausthal-u v Hannover-ju, rodil zdravnik Robert Koch, ki je bil največji bakteriolog vseh časov in izsleditelj tuberkel-bacila. Njemu gre zasluga, da je na podlagi poznavanja povzročitelja jetike ali tuberkuloze možno medicinski vadi to bolezen zdraviti in v največ primerih tudi ozdraviti. Koch je odkril tudi kolera-bacil in še celo vrsto drugih bakterij. Nemška poštna uprava je ob stoletnici rojstva tega velikega Nemca in učenjaka izdala izredne poštne znamke in na ta način počastila njegov spomin.

* Rommel je pregledal utrdbe na Danskem. Nedavno je Generalfeldmaršall Rommel obiskal nemške obrambne utrdbe na Danskem. V njegovem spremstvu so bili razni strokovnjaki za gradbo utrdb, in so se po naloži Führer-ja prepričali o obrambnih napravah in obrambni pripravljenosti v Jütlandu.

* Otrok je vrzel celo premoženje v morje. Na neki poštni ladji, ki je plula iz Benetk proti ribiški vasi Chioggia, je petletna hčerka neke v Laguna evakuirane premožne družine neopazeno vzela ročno torbico svoje mame ter jo v svoji otroški naqajivosti in nevednosti vrzla v morje. Slučaj je nanosel, da je v dotični ročni torbici bilo vse družinsko premoženje, kakor dragocenošči, gotovina, devize itd. v vrednosti treh in pol milijonov lir. Ko je žena zapazila nesrečo, je vsa obupana prosila ladijskega kapitana, da bi ustavil ladjo v svrhu iskanja torbice, kar je pa on odklonil. Pozneje so naročili raznim ribičem in potapljačem, da iščejo mesto in poskušajo najti milijonsko premoženje, za kar bi dobili visoko nagrado. Ker so lagune na mestu nesreče precej globoke, je prav malo izgleda, da bo po otroški lahkorniselnosti izgubljeno premoženje kdo našel in rešil.

Prepir okrog „Jugoslavije“

Peter in Tito se zamao trudita — Nemški red na Balkanu onemogoča povratek

Londonski radio je razširjal vest u ustanovitvi »jugoslovanske vlade« na »osvojenem ozemlju«, ki jo je izvolila »vrhovna zakonodajna skupščina«, obstoječa iz 142 »ljudskih zastopnikov«. Na čelu te začasne »vlade«, ki se imenuje istočasno »odbor narodne osvoboditve«, stoji, kakor smo že poročali v zadnji številki »Stajerskega Gospodarja«, ministrski predsednik dr. Ivan Ribar s tremi podpredsedniki. Njegov »kabinet« sestavlja še nadaljnjih pet ministrov »Zakonodajna skupščina« je, kakor znano, razen tega imenovala »maršalom Jugoslavije« poveljnika vseh partizanskih in osvobodilnih oddelkov, Tita, ki zavzema v Ribarjevi »vladi« tudi položaj »svojnega ministra«. Pri tej priložnosti je londonški radio prvič povedal pravo Titevo ime — Josip Broz.

To uradno angleško poročilo je dvignilo mnogo prahu, posebno pa v Kairi, kjer sedi »kraljevska emigrantska jugoslovanska vlada« s svojim »kraljem Petrom«. Učinek tega poročila je bil v Kairu enak eksploziji letalske bombe, ki je zadelo svoj cilj. To pa ni čudno. Objava o sestavi nove konkurenčne »vlade« je dokaz, da je do sedaj po milosti in s podporo Londona in angleških državnih blagajn vzdrževan kairski emigrantski vladni odbor Petra Karadjordjeviča, padel v nemilost ter pod pritiskom Moskve izgubil ne samo svojo sedanjost finančno in moralno hrbenico, temveč tudi svojo praktično funkcijo. Država Jugoslavija, ki bi jo zavezniki radi obnovili po »porazu Nemčije«, po Stalinovem mnenju ne potrebuje dveh vladnih odborov — Karadjordjevičevega nacionalnega in Titovega komunističnega — temveč samo slednjega in tako je prišlo do priznanje Ribarjeve vlade po Angliji, Ameriki in seveda tudi Sovjetiji. Roosevelt je seveda takoj odredil, da se njegov zakon o izposojanju in zakupih razširi na novega zaveznika: Ribarjevo vlado, da bi lahko na zakonit način podpiral z orožjem in vojnim materijalom v balkanskih gorah nastopajoče početje Titovih tolp.

Na ta način je emigrantski gospodi v Kairi odklenkalo in verjeto je, da si bodo morali poiskati druge službe, čim zmanjka subvencij iz Londona. Likvidiran je pa seveda tudi Draža Mihajlovič s svojimi tolpami, ki je po ukazu Moskve že dalje časa podrejen Titovemu poveljstvu.

Če sionijo iz nevtralnih virov prihajajoče vesti na stvarnosti, je Tito nedavno na lep način skušal svojega tekmeča in ekskralja Petra izvesti iz Kaira, da bi priletel z letalom v balkansko gorovje k njemu v njegov glavni stan, kjer bi se pomenila o skupnem nadaljevanju bojev za obnovitev nekdanje Jugoslavije. Mladí Peter, posvarjen in po-

učen po svojih zrelejših in starejših svetovalcih in pomočnikih, je pa ponudbo seveda odklonil s tem, da sploh na to ni reagiral, pač pa je njegov stas razbunal v svet. Kako pametno se je izogibal pasti, ki mu jo je hotel nastaviti komunist in Stalinov agent, ki bi ga bil menda po starih in znanih boljševističnih metodah likvidiral.

Interesantno je, da je Titovo komunistično gibanje že v jeseni ustanovilo neko »vlado«, katero je hotelo prikazovati tako, kakor da so partizani nekakšno »ljudsko gibanje«, ki je usmerjeno samo proti »okupatorjem« bivše Jugoslavije. Dotičnemu odboru so pravili »protifasistična svet narodnega osvobodilnega gibanja«. Imena mož, ki so tvorili odbor, so pa govorila dovolj jasno, da gre samo za komunistem. Kakor se je dogajalo po najdenih in zaplenjenih papirjih, so se v častnem predsedstvu nabajali Kalinin, Stalin in Molotov, častni član je pa bil rdeči maršal Timošenko, medtem ko so v eksekutivnem odboru delovali ljudje, ki so bili v nekdanji Jugoslaviji komunisti ter kot taki presedeli težke ječe. Bili so to ilegalni agitatorji brez pristašev počeni od dr. Sime Miloševića in Pavla Saviča, ki sta nekoč kot profesorja belgrajske univerze s komunistom zastupljala medino. Tu je nadalje Ivan Milutinović, ki je sedel že celih 15 let radi komunistične agitacije. Tem sledijo zagrebški salonski komunist dr. Mladen Iveković, ki so ga jugoslovanske oblasti aretirale leta 1936, ker je bil član neke izredne skupine tajne politične komunistične stranke Jugoslavije, črnogorski novinar Veselin Masleša, ki je, tik pred vojno prišel iz ječe ter urednik nekdanje belgrajske »Politike« Vladimir Delijer, ki so ga iz uredništva morali odstraniti radi komunizma na zahtevo angleškega poslanstva v Beogradu. Tita in njegovo preteklost smo tudi že večkrat v našem listu popisali ter ponavljamo, da gre za ključavnčarskega pomočnika Josipa Broza, doma iz Hrvatskega Zagorja, ki ga zagrebška kriminalna policija še danes vodi v svojih seznamih, ker je bil predkaznovan radi tatvine in vlovov. Pozneje je bil funkcijoner marksističnih delavskih strokovnih organizacij ter plačaner kominternu, ki mu je omogočila celo specialno izobrazbo kot komunističen agitator za Jugoslavijo in Balkan. Po likvidaciji bivše Jugoslavije ga je Stalin postavil za svojega državnega namestnika in poveljnika ter organizatorja komunističnih tolp, ki so se začele zbirati v zaraščenih in neprehodnih balkanskih gozdovih. Vsi ti komunisti so danes člani omenjene »vrhovne zakonodajne skupščine«, ki »zaseda« na neznatem kraju v gozdovih, dokler je varnostni organi okupacijskih oblasti ne preženejo in razpršijo s Titovimi tolpami vred.

33. Heute Nacht hat es mir geträumt, wir beide wären verheiratet gewesen
34. Von mir aus, verkaufen Sie diese Bücher, mir liegt nichts daran.
35. Es schickt sich nicht, mit diesem Anzug ins Theater zu gehen.
36. Es versteht sich von selbst, daß Sie nichts dafür können.
37. Wie spät ist es? Es schlug gerade 10.

gelingen (es gelang, es ist gelungen) — posrečiti se, uspeti
 es gelingt mir — posreči se mi
 es gelingt dir — posreči se ti
 es gelingt ihm, ihr — posreči se mu, ji
 es gelingt uns — posreči se nam
 es gelingt euch — posreči se vam
 es gelingt ihnen — posreči se jim
 es gelingt Ihnen (direkte Rede) — posreči se Vam

Wörter.

blitzen — bliskati
 donnern — grmeti
 gelangen (es gelingt, es gelang, es ist gelungen) — uspeti, posrečiti se
 mißlingen (es mißlingt, es ist mißlungen) — spodleteti, ponosrečiti se
 neblig — megle
 reuen (es reut mich) — kesati se (žal mi je)
 schneien — snežiti
 staubig — prašen
 taugen — tajati se, kopneti
 träumen — sanjati (se)
 trüb — moten, megljen
 verdröben (es verdröbt mich, es verdroß mich,

es hat mich verdrossen) — mrzeti, mrzi mi, za malo se mi zdi (itd.)
 windig — vetrn, vetrovem
 zufrieden — zamazniti
 zurückzahlen — odplačati, povrniti

Redewendungen.

es kommt darauf an — odvisi od tega, mnogo je na tem
 es genügt das — to zadostuje
 unter diesen Umständen — v takih okoliščinah, potemtakem
 sich zu jemandem bemühen — potruditi se h komu
 es betrifft mich — mene zadeva, tiče se me
 es herrscht darüber kein Zweifel — o tem ni dvoma
 es kommt mir vor, als ob — zdi se mi, da
 es fällt mir ein — na misel mi pride
 eine Stellung erhalten — službo dobiti
 es schickt sich nicht — ne spodobi se
 von mir aus — zaradi mene
 es versteht sich von selbst — samo ob sebi se razume

Etwas zum Eigenschaftswort.

Um ein Eigenschaftswort anschaulicher zu machen, stellt man gerne einen Vergleich an. So sagt man z. B.:
 1. Er kommt langsam wie eine Schnecke um die Ecke.
 2. Der Junge kletterte behende wie ein Affe auf den Baum.
 3. Dieser alte Herr ist brummig wie ein Bär.
 4. Geben Sie acht! Diese Frau ist diebstoch wie eine Elster.

5. Dieser Stein ist durchsichtig wie Glas.
6. Sein Herz ist hart wie Stahl.
7. Heben Sie doch, dieser Schlüssel ist leicht wie eine Feder.
8. Dieser Stein ist schwer wie Blei.
9. Dieses Mädchen ist schlank wie eine Tanne.
10. Seine Antwort war schnell wie der Blitz.
11. Dieser alte Geizhals ist schlau wie ein Fuchs.
12. Die Präsidentin des Kanarienzuchtvereines geht stolz wie ein Pfau durch die Straßen.
13. Dieser schwarze Diener ist treu wie ein Hund.
14. Seine Gedanken sind tief wie das Meer.

Vielfach werden zwei Eigenschaftswörter zusammengezogen.

1. Was wollen Sie denn, dieser Sack ist ja federleicht.
2. Blitzschnell zog er den Revolver und schoß seinen Gegner nieder.
3. Dieser Mensch ist ja bärenstark, ich möchte nicht mit ihm ringen.
4. Nachdem er sein ganzes Geld im Glückspiel verloren hatte, war er bettelarm.
5. Wie teuer haben Sie diesen Anzug gekauft? Er war spottbillig, er kostete nur 48 RM.
6. Wie kann man so einen uralten Witz erzählen?
7. Warum wollen Sie nicht arbeiten? Sie sind doch kerngesund.
8. Dieser steinreiche Kerl sollte sich schämen, so wenig für des WHW zu geben.
9. Sie kam schnurgerade auf ihn zu und umarmte ihn.
10. Glaubst du, daß er kommt? Ich bin bombensicher.

GOSPODARSTVO

Pridelovanje tobaka v jugovzhodnem delu Evrope

Odkar traja sedanja vojna, se je preskrba tobaka v kadične svrhe v Evropi spremenila. Izpadek uvoza je Evropo navezal na njen lasten pridelek. To je hkrati dvignilo ugled in veljavo evropskih dežel, ki pridelujejo tobak. Tu igrajo države jugovzhodnega dela Evrope prav veliko vlogo. Ker je radi vojne narasla tudi potrošnja, so skoraj v vseh deželah povečali tobačne nasade. Nekatere države so izdelale v to svrhu načrte za tobačno produkcijo, s katerimi so pridelovalcem naložili gotove obveznosti v pogledu gojitve tobaka. Velike potrebe tobaka so nadalje zahtevale da so ponekod tobačne izdelke racionalizirali in potrošnjo enakomerno razdelili. Da bi gojitelji tobaka še bolj pospeševali produkcijo tobaka, so razne države razen obveznega pridelovanja, uvedle še premije v denarju in v živilih za oddajo tobaka. Podvzelo se je torej razne korake, ki naj dvignejo produkcijo tobaka po količini in kakovosti.

Največji producent tobaka v jugovzhodnem delu Evrope je Bolgarija. Po zaključenih bilancah so pridelali v Bolgariji leta 1942. 59 milijonov kilogramov, napram 62 milijonom kilogramov v letu 1941. Letošnji pridelek cenijo na 70 do 72 milijonov kilogramov. Še vedno v porastu se nahajajoča potrošnja tobaka v Evropi, je Bolgarijo napotila, da je letos svoje nasade znatno povečala in na ta način omogočila letošnjo pomembno žetev. Po uradnih podatkih, je bolgarsko kmetijstvo svoje tobačne nasade, ki so leta 1942 obsegali samo 60 tisoč hektarjev, letos zvišalo na 96 tisoč hektarjev to je za 60 odstotkov. Število kmetov, ki v Bolgariji gojijo tobak, znaša 300 tisoč. Leta 1942, so Bolgari od svojega pridelka prodali 12 milijonov kilogramov tobaka za domače potrebe ostanek je pa šel kot izvoz v inozemstvo. Največji del izvoza je kupila Velika Nemčija, medtem ko so manjše količine odšle v Švico, Švedsko, Finsko in Francijo. V zvezi s produkcijo tobaka v Bolgariji je treba na glasiti, da so bolgarske tobačne cene najnižje v Evropi.

Druugo mesto v pogledu tobaka med južno-vzhodnimi državami Evrope, zavzema Turčija, ki ga je pred vojno pridelala kakih 60 milijonov kg letno. Ker je pa prehranjevalno stanje v sedanjem vojnem času zahtevalo več njiv za gojitev prehranjevalnih rastlin, so Turki svoje tobačne nasade zmanjšali v prid drugih pridelkov. Leta 1939, še na 89.000 hektarjih pridelovano tobačno rastlino, so leta 1942 gojili še samo na 35.000 hektarjev zavzemajoči ploskvi. Turški tobak ne gre izključno samo v evropske države, temveč v pretežni večini v prekomorske države, posebno v Ameriko. V največjem času ga mnogo izvažajo

jo tudi v Egipt. Na nedavno v Izmirju prirejenem kongresu pridelovalcev tobaka so predlagali ukrepe, da bi se v prvi vrsti dvignilo produkcijo tobaka, v drugi vrsti pa v to svrhu finančno podprlo kmete, ki ga pridelujejo. Kakor v Bolgariji, tako je tudi v Turčiji naša država glavni kupec tobaka.

Na Madžarskem je tudi letos povečano pridelovanje tobaka. Madžari so uvrstili tobačno rastlino med industrijske rastline, ki so jih madžarski kmetje dolžni in obvezni pridelovati. Mimo tega so oblasti izdale določila, po katerih morajo pridelovati tobak vsi tisti kmetje, ki so ga kdaj koli gojili po letu 1937/38. Pri tem se je določilo seveda najvišje dovoljeno ploskev, ki se je lahko spremenila v tobačne nasade. Ta določila govorijo, da sme kmet obdelati samo 12,5 odst. svoje celotne pridelovalne zemlje, in seveda samo je tedaj, če razpolaga tudi z napravami, ki so potrebne za pridelavo pridelanega tobaka. Po vzgledu Bolgarije delajo tudi na Madžarskem poskuse z gojitvijo viržinijskega tobaka, ker so dosedanjí poskusi pokazali zadovoljive uspehe. Glavni kupec madžarskega tobaka je seveda tudi Reich. Kupujejo ga pa tudi Francozi in Belgijci.

Romunsko pridelovanje tobaka je bilo lam tako skromno, da so ga morali celo uvažati iz inozemstva. Težave, ki so povezane z uvozom tobaka, so pa tudi romunsko državno vodstvo prisilile, da je začelo misliti na povečanje domače produkcije. Porast pridelovanja je dobro vidna iz ploskve, ki jo zavzemajo tobačni nasadi. Odkar traja vojna, so se njive tobaka razširile od 20.000 na 50.000 hektarjev, to je za 50 odstotkov. Uvaba visokih cen tobačnim pridelkom je kmetovalce v par letih spravila do tega, da so gojitev tobaka količinsko dvignili, kar je omogočilo ustavitve uvoza navadnih tobačnih vrst, z izjemo orientalskega tobaka, ki je potreben za izdelavo finih vrst cigaret. Gojitev tobaka nudi romunskim kmetom ugodne izgleda za dober izkupiček, ker se romunski tobak, ki gre kot izvozno blago v inozemstvo, lahko proda skoraj desetkrat tako visoko, kakor pšenica, ki se prideluje na isti površini.

Vzgledu drugih držav je sledila tudi Hrvaška takoj po svoji ustanovitvi ter podvzela razne ukrepe za dvig tobačne produkcije. S tem v zvezi je omeniti načrt za petletno pospeševanje pridelovanja tobaka v tobačnih področjih Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Po tem načrtu naj se med l. 1942 in 1946 ploskev tobačnih nasadov poveča od takratnih 7850 na 13.000 hektarjev, število tobačnih rastlin pa od 314 milijonov na 520 milijonov. Z ozirom na vojna doqajanja se v letu 1943, ni moglo realizirati to, kar je načrt predvideval. Normalen pridelek krije lastne potrebe ter omogoča tudi malenkosten izvoz. Od vseh hrvaških tobačnih vrst je hercegovinski tobak na svetovnem glasu. Cene tobačnim produktom so namreč predvojnimi narastle za kakih 600 odstotkov. Ker je malo tobaka, imajo tudi Hrvti tobak na karte, ki omogočajo moškim nakup šestih cigaret, ali pa odgovarjajočo količino tobaka dnevno.

V ostalih državah jugovzhodne Evrope pridelujejo tobak tudi v Srbiji, Slovaški, Grčiji in v Albaniji. Lastna produkcija krije domače potrebe v Grčiji in Srbiji. Tudi v teh državah so merodajni krogi podvzeli vse, da se pridelovanje dvigne.

V nekaterih jugovzhodnih državah je tobak važno blago zunanje trgovine. V Turčiji je znašal izvoz tobaka pred sedanjo vojno skoraj četrtino vsega izvoza. Tudi v bolgarski trgovinski bilanci igra tobak veliko vlogo. Kakor že povedano, je glavni odjemalec tobaka iz evropskega jugovzhoda Velika Nemčija, ki je nedavno sklenila z Bolgarijo tobačni dogovor. V obstoječem nemško-turškem trgovskem sporazumu je upoštevan tudi nemški nakup tobaka v Turčiji.

* 400.000 poljskih otrok pomrlo v Sovjetiji. Poljski katoliški škof Gawlina je objavil v listu »Katholic Times« z dne 3 decembra poročilo, da je pomrlo že 400.000 poljskih otrok, ki so jih okrutni boljševiki zavlekli v Sovjetijo. Ta decina imela nikake nege in prehrane. Od 22.213 otrok izpod treh let, ki so jih boljševiki zavlekli v Sovjetijo, jih je ostalo pri življenju samo še sto, tako strašno je bilo njih zdravstveno stanje.

* Kakšne plače dajejo v Sovjetiji? Vodja angleške delavske strokovne organizacije, Walter Citrine, je objavil v listu »Daily Herald« pregled plač, ki jih imajo delavci v Sovjetiji. Po teh številkah zasluži v Sovjetiji delavec letalske industrije, ki jo je smatrati za najboljše plačano panogo, za enajsturno delo 1,45 do 3,60 rubljev na uro. Kupna vrednost rublja znaša 10 Reichspenigov. V drugih industrijskih in obrtnih panogah plačujejo Sovjeti po 1,10 do 3,10 rubljev na uro. Za nakup zimskega plašča mora pri teh plačah v Sovjetiji delavec delati 900 ur, medtem, ko si ga v Nemčiji pri istem delu zaposlen delavec lahko zasluži in kupi z zaslužkom 83 delovnih ur. To velja za navadne delavce. Od kvalificiranih ali šolanih delavcev zahtevajo sovjetske izmere 60 delovnih ur, da si zasluži vsoto, ki je potrebna za nakup takega plašča. Nemški delavec zasluži isto vsoto že v 56 delovnih urah. Citrine je v svojih zaključnih izvajanjih ugotovil, da zasluži v Sovjetiji delavec v 66urnem delovnem tednu komaj za stanovanje in skromno prehrano, delavec iz zasedenih pokrajin vzhoda, ki dela v Reich-u, pa ima od svojega štiritedenskega zaslužka po plačanju stanovanja in hrane še 40 do 87 RM mesečnega prebitka, ki se ravna po kvaliteti njegovega dela.

* Delovna obveznost za vse Rimljane. Vsi dela zmožni Rimljani morajo dokazati svojo zaposelnost. Kdor bi se nemara odtegoval delovni obveznosti, izgubi svojo živilske nakaznice. Z drugimi besedami: kdor ne dela, tudi ne dobi kruha.

* Strahovita katastrofa na Jangcekiangju. Pretekli četrtek se je odigrala na kitajski reki Jangcekiang doslej najhujša ladijska katastrofa, ki je zahtevala nad tisoč utopijencev. Neka ladja po imenu »Hvatai« se je v bližini luke Nantung prevrnila in se potopila v teku petih minut. Vsled teme in velikih valov pa v bližini se nahajajoči kitajski čolnarji niso rešili več kakor 200 oseb. Na krovu ladje, ki je bila preveč natovljena, se je nahajalo mnogo malih trgovcev, ki so polovali s svojimi blagom.

* Justifikacija s čudnimi zaprekami. Ravnetelj letnišnice Lincoln v državi Nebraska (USA) je poročil javnosti, da se mora odgoditi usmrtitev nekoga morilca na nedoloven čas. Urad za vojno produkcijo namreč ni dovolil nakupa materiala za graditev novega električnega stola. Dosedanji stari stol, ki so ga uporabljali poslednjikrat leta 1929, je namreč že tako »spolomnien«, da ga ni več možno uporabljati.

* Umrl je slovit zdravnik dr. Vogt. To dni je umrl znani švicarski zdravnik za ošesne boleznin dr. Alfred Vogt, častni doktor univerze v Heidelberg-u, v 64. letu svoje starosti. Prof. dr. Vogt je operiral številne politike iz vseh delov sveta in je napisal več fundamentalnih del o »dravljenju oči«.

Das Gegenteil eines Eigenschaftswortes wird vielfach durch die Vorsilbe -um gebildet.

1. Anfangs war ich sicher, aber dann bin ich unsicher geworden.
2. Ein aufmerksamer Zuhörer ist besser als 20 unaufmerksame.
3. Geben Sie mir bitte, ein scharfes Messer, dieses ist schon unscharf.
4. Es ist unschön von Ihnen, daß Sie nie zu uns kommen.
5. 7 ist eine ungerade Zahl, 8 eine gerade.
6. Unsaubere Hände kennzeichnen einen Menschen.

Aufgabe.

Machen Sie folgende Übung: (Beispiel: Ich habe das Blatt befeuchtet, jetzt ist es feucht), bräunen (meine Haut), erhitzen (Eisen), öffnen (Türe), reinigen (Anzug), schärfen (Messer), süßen (Kaffee), trocken (Wäsche), aufwecken (Schläfer).

Wörter.

anschaulich — nazoren, jasen
aufwecken — zbuditi
ärsenstark — močan kot medved
befeuhten — namočiti, ovlažiti
behende — ročen, uren
bottelarm — beraški
blitzschnell — bliskovit
bombensicher — popolnoma varen, ich bin bombensicher — wem za gotovo
bräunen — ožgati, sich bräunen — ožoreti
brummig — godrajav
diebisch — tatinski
durchsichtig — prozoren, pregleden

Elster (w) — sraka
erhitzen — razbeliti, razgreti
federleicht — lahko ko pero
feucht — vlažen
gerade — raven; gerade Zahl — sodo število
Geizhals (m) — lakomnik, skopuh
Glücksspiel (s) — igra
heben (sich hob, ich habe gehoben) — vzdigniti, dvigniti
Kanarienzuchtverein (m) — društvo za rejo kanarčkov
kennzeichnen (jemanden, etwas) — označiti
klettern — plezati
niederschließen — postrehtiti
Pfau (m) — prav
ringen — boriti se
schärfen (etwas) — ostriti, brusiti
Schnecke (w) — polž
schnurgerade — raven, naravnost
spottbillig — smešno poceni
steinreich — jako bogati er ist steinreich — ima denarja ko pečka
süßen (etwas) — sladiti, osladiti, slajšati
umarmen — objemati
unaufmerksam — nepazljiv
ungerade — neraven; ungerade Zahl — liho število
unsauber — neenažen, nečeden
unscharf — neoster, nenatančen
unschön — nelep
vielfach — mnogokrat
Vorsilbe (w) — predpona
WHW (Winterhilfswerk) (s) — zimsko pomoč
zusammenziehen (sich zog zusammen, ich habe zusammengezogen) — združiti, skrbiti

Deutsche Jugend vabi na razstavo in razprodajo igrač za božična darila!

V božičnih delavnicah, tako pravijo sedaj lokalom Deutsche Jugend, ne vlada več tako živahno delovanje, kakor je to bilo v zadnjih tednih. Zagice, pile, čopiči in množični lončki z barvami stojijo zopet v lepem redu v omarah. Zato pa nudijo mize bolj pestro sliko. Na istih ležijo čudno lepe stvari naložene pomešano na kupih ter čakajo, da jih odnesejo na razstave, kjer jih bo občudovalo staro in mlado, v kolikor se to že ni zgodilo. Dan, ko bodo lahko stopili pred javnost možicelj, avto, konji in pestra vtavka, je vedno bližji in kmalu jih bodo gladile in milovale nežne otroške ročke. V vseh Ortsgruppah in pri Kreisih bodo nekaj dni pred razprodajo razstave, da si jih starši ogledajo.

Staršem iz Luttenberga! V vseh Ortsgruppah vašega Kreisa bodo razstave odprte do nedelje. Igrače se bo prodalo dne 18. in 19. decembra.

Staršem iz Kreisa Marburg-Land! Tudi v vašem Kreisu bodo v vseh krajih razstave dne 18. in 19. decembra, katerim se priključi razprodaja.

Staršem iz Marburga! V Marburgu je bila otvoritev razstav že dne 12. decembra, kakor tudi v

Lembachu, Rotweinu in Gamsu. Prodaje bodo v soboto, dne 18. in v nedeljo, dne 19. decembra.

Staršem Kreisa Rann! V Rannu, Gurkfeldu in Königsbergu bodo razstave dne 18. in 19. decembra.

Bann Trifail poroča: V sedežu Kreisa je razstavo otvoril Kreisführer dne 16. decembra. Igrače se bo razprodalo dne 18. in 19. decembra. V Edlingenu, Galleneck-Eichtalu in Margarethenu pri Ratschachu so se otvorile razstave, dne 16. in 17. decembra, katerim se priključi razprodaja.

Staršem Kreisa Pettaut! V sedežu Kreisa in v Benediktenu je bila otvoritev razstave dne 11. decembra, v Sauritschu, Mörtendorfu, Kirchbergu in Strahlecku dne 12. decembra, v Monsbergu in Leonhardu dne 16. decembra, v Jörngendorfu in Polstrau pa dne 17. decembra.

V Kreisu Cilli in v vseh Ortsgruppah otvorili razstave tekem tekočesa tedna, prodaja igrač bo pa dne 18. in 19. decembra.

Roditelji! Spodnje Stajerske! Ne pozabite pri nakupovanju igrač prinesiti s seboj Kleiderkarte vaših malčkov, ker brez istih se ne bo moglo kupiti igrač.

RAZNE VESTI

* Gauleiter sprejema v Marburgu. V soboto, dne 18. decembra bo Gauleite dr. Uiberreither v Marburgu v gradu med 9. in 19. uro sprejemal stranke ter javnosti na razpolago. Vstop imajo vsi Nemci iz Reicha ter začasní člani organizacije Steirischer Heimatbuna. Pripadnost k Reichu ter članstvo Heimatbunda se mora izkazati z osebno izkaznico.

* Hrabro Spodnještajerc. Obergrenadier Martin Drowschek iz Ortsgruppe Edlingen (Kreis Trifail) je dobil za hrabro vedenje pred sovražnikom na fronti odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse.

* Smrtna kosa. Pri izvrševanju službe od banditov umorjenega Forstmann Heinrich Blayerja so pokopali na pokopališču v Cilli-ju. Kot zastopnik Kreisführerja se je na grobu poslovil Führungsamtsleiter Paldasch, ki se je pokojniku zahvalil za zasluge, ki si jih je stekel v boju za osvoboditev Spodnje Stajerske.

* Predbožična proslava na Spodnjem Stajerskem. V vseh Ortsgruppah Spodnje Stajerske se vsrjijo predbožične proslave. Pri tozadevni priložnosti Ortsgruppe II Marburg, katere se je udeležil tudi Bundesführer Steindl, je Ortsgruppenführer izročil spodnještajerskim ženam osem zlatih, sedem srebrnih ter dvajset brončanih Mutterehrenkreuzov.

* Peter je moral preložiti svojo poroko. Po londonskih poročilih je takozvana Tito-križa prislila razkralja Petra, da je moral na nedoločen čas preložiti svojo nameravano potovanje v London, kjer se je hotel poročiti z grško princezo Aleksandro.

* Huda zima v Španiji. Zimeki val je zajel velike dele Španije. Gorska sedla med srednjo in severno Španijo so globoko v snegu. Promet na podeželskih cestah je ukinjen. V Pirenejih je kazal toplomer 15 stopinj pod ničlo. V pokrajini Leon leži sneg 75 centimetrov visoko. V španskih obalnih področjih so razsajale zimske burje. Mnogo ribičev je moralo pobegniti s svojimi čolni v pristanišča.

* Hud poper za povzročitelje govorice v Sofiji. Bolgarska vlada je odredila izgon vseh tistih oseb iz Sofije, ki razširjajo razne govorice, ali pa tudi sicer povzročajo vsled svojega zadržanja upravičena nevolje oblasti.

* Ameriško zemljepisje. Notranji minister Zedinjenih držav Severne Amerike Ickes, je februarja t. l. v Washingtonu uredil urad za zemljepisna imena. Vodja tega urada zasluži 8000, njegov namestnik pa 5000 dolarjev mesečno. Urad zaposluje 110 nameščencev, hkrati pa išče še nadaljnjih 30 delovnih moči. Delo tega urada je, da nastavljenici ugotavljajo pravilna zemljepisna imena in pravilne izraze za domače in inozemske kraje, mesta reke itd., in da propagirajo za enoten naziv domačega govorja ter da pripravljajo nova imena za morebitne nove struce, ki jih povzročajo obstoječe reke.

TO IN ONO

Mesec obdarovanja

Je še vedno nekaj tajinstvenega v tem mesecu — pa naj se imenuje december, in naj bo zadnji ali kateri koli že mesec v letu. Mišljen je tu mesec, v katerem se izvrši zimski povratek sonca od južne na severno poloblo oziroma tečaj. Za površno opazovanje časa obdarovanja pri katerem koli narodu živčnem na severni polobli spričuje, da gre tu za gotov notranji naqon, vsaj po večji radodarnosti, če že ne po resnični, plemeniti dobrosrčnosti. In kar je pri tem še bolj značilno, pri tem obdarovanju ne gre samo za svoje ali za sicer posebno ljube osebe, marveč gre se skoro v višji meri za obdarovanje sicer popolnoma tujih oseb. In pa, to se doqaja baš v vojnem času še izdatnejše, kot v dobah splošnega mira. To smo doživeli tudi mi, stari bojevalniki v svetovni vojni. Pa ne samo za prva dva božiča, ko je bilo v zaledju še vsega dovolj, marveč tudi na najbolj oddaljena bojišča v zaledenih planinah in po zasneženih ravninah (n. pr. Vzhodna Galicija), so prihajala še vedno bogato založena božična darila — »Für den lieben unbekanntem Empfänger...« — No, in sedanja vojna? Kakor zdaleka presega številčno in krajevno velikost predzadnje vojne, tako presega — na čelu vsem pogostim obdarovanjem — zlasti še »božiček« s svojimi darovi.

Iz vsakdanjega življenja nam je znano, da so ljudje med nami, ki so sicer trdi pri darovanju.

ali sploh pri pomoči bližnjemu v sili. Toda lahko opazujemo v posameznem slučaju, kako se ta trdosrčnost vidno zmehčava v božičnem času. Tedaj tudi taka, sicer korenina, občutt v sebi neko prerjenje v duhu človečnosti.

Zlasti ti zadnji omenjeni slučajji — izjeme v splošnem pravilu — pa nam služijo kot starodavno potrdilo, da je naqon obdarovanja ob božičnem času že silno star, da, stat, kakor je čvek sam. Da ne segamo še dalje in še globlje v zgodovino človeštva. V obdarovanju v tem mesecu so se posebno odlikovali stari Rimljani in Germani, kakor tudi z njimi ali v sosesčini živeli narodi, oziroma plemena. Rimljani so imeli v ta namen svoje posebne praznike že v začetku decembra, ki pa je bil (kakor smo zadnjč videli, deseti mesec v letu) Posebno slavnostno pa so praznovali takozvane »Saturnalies« (po Saturnu kot začetniku letine). To praznovanje je segalo tako daleč, da so bili nanj vabljene celo sužnji, katerim so pri mizi stregli njihovi gospodarji. Za Rimljani niso zaostali stari Germani. Ti so praznovali svoj »Julfest« kar skozi dvanajst dni, oziroma noči; in sicer je bilo to božično praznovanje, še prav posebno posvečeno drugim najim glede katerih so verovali, da se njih duše v teh (dvanaisterih) božičnih nočeh vračajo na zemljo in obiskujejo svoje domove in še živče svoje.

Vse te starodavne spomine pa presega praznovanje sončnega povratka v zimekem času med redko posejanim svetom tam gori na severu. Med nami živčji očitvidi, katere je tja zanesla usoda vojnih ujetnikov iz svetovne vojne, kar ne morejo dovolj jasno opisati užitek iz hrepenečega pričakovanja prvih pojavov vračajočega se sonca, in v kakšnem obdarovanju si dajejo ljudje duška v prekipevaločem veselju zopetnega doživlja in naravne prikazni.

Mi, tu živčji, v bolj zmernih pokrajinah, smo tudi v tem bolj skromni in zmerni. Vendar pa tudi nas v tem mesecu navdaja čudovito, posebno veselje, za obdarovanje tudi nam sicer tujih ljudi.

o V najkrajših dneh — najdaljših noči. Proti sredi decembra pridemo do najkrajših dni, zato pa tudi do najdaljših noči. V em času se sonce približuje do viška svoje dozdevne poti proti južnemu tečaju in doseže dne 22. decembra višek svoje južne deklinacije, nakar se pričena povratek sončne poti proti severu. V krajih, kjer sonce vzhaja 1. decembra ob 7.24 in zahaja ob 16.13, vzhaja na koncu meseca ob 7.46 in zahaja ob 16.19 — torej je v obeh pojavih še zelo malo razlika. Če je december suh in jasen, imamo v tem času najdaljših noči — in seveda ob ugodnem stanju lune — najkrasnejše noči; namreč z zvezdami na videz najbolj nagosto posute nebo z najsvetlejšimi ozvezdji kot sta n. pr. Orion in Skorpiona. Letos smo tudi za ta vzitek prikrajšani. Vsa dozdej pa je upanje, da se bo to z dosedanjim vremenskim stanjem spremenilo prihodnji teden — torej baš za božične praznike.

UPOŠTEVAJTE
PREDPISE
LETALSKE
ZASČITEI

Paradentose

Ist neben der Zahnhüle (Karies) die am meisten verbreitete Zahnkrankheit. Sie ist eine Erkrankung des Zahnfleisches und Zahnhalteapparates und wird hauptsächlich verursacht durch falsche Ernährung, mangelhaftes Kauen und ungenügende Zahnpflege. Verlangen Sie kostenlos die Aufklärungsschrift "Gesundheit ist kein Zufall" von der Chlorodont-Fabrik, Dresden.

Chlorodont

weist den Weg zur richtigen Zahnpflege

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet 10; Stellenangebote 9 Rpt. das fettgedruckte Wort 26 Rpt. für Geld-Realitätenverkehr Briefwechsel und Heirat 12 Rpt. das fettgedruckte Wort 40 Rpt. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpt. das fettgedruckte Wort 30 Rpt. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben, je Wort Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 15 Rpt. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpt. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk "Auskunft an der Verwaltung oder Geschäftsstelle" 20 Rpt. Anzeigen Annahmeschluss Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr Kleine Anzeigen werden nur gegen Vorauszahlung des Betrages auch gültige Briefmarken aufgenommen Mindestgebühr für eine Kleine Anzeige 1 RM

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte Textilabfälle Alteisen Metall, Glasscherben Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5 4

Gitarre tausche gegen Anzug oder Uhr. (Wert 72 RM) Adolf Leber bei Menhart, Sulztal 50 — Post Ehrenhausen. 133-14

Zu verkaufen

Tabaksamen nebst vollständiger Anleitung für Aussaat und Behandlung sofort lieferbar Elm Sortiment RM 4.— Nachnahme Versand Ignaz Medwed, Völkermarkt, Kärnten. 1403

Landkostkochen wird für Haushalt an der Peripherie gesucht. Anträge unt. »Selbständig 773« an die Verw. d. Bl., Marburg/Drau. 1344

Amtliche Bekanntmachungen

Aufforderung

Personen, die sich vor Ableben ihres ersten von Tisch und Bett geschiedenen Ehegatten mit kirchengerichtlicher Erlaubnis (nach Übertritt in einen anderen Glauben) vor dem 14. April 1941 wieder verehelicht haben, müssen ohne Verzug beim Gerichte in Marburg den Antrag stellen, daß die Anmerkung der Scheidung der früheren Ehe im Eheregister verläßt wird. Zur Antragstellung ist im Falle des Todes der überlebende Ehegatte aus der späteren Ehe verpflichtet. Dem Antrag sind beizuschließen:

1. die Trauungsscheine beider Ehen,
2. das gerichtliche Scheidungserkenntnis,
3. die kirchengerichtliche oder sonstige Entscheidung, womit die Eingehung der späteren Ehe bewilligt wurde,
4. eine eidesstattliche Erklärung, daß die spätere Ehe nicht bereits rechtskräftig für ungültig erklärt wurde.

Wer dieser Aufforderung schuldhaft nicht nachkommt, macht sich strafbar.

Marburg/Drau, am 1. Dezember 1943

Der Beauftragte für die Rechtspflege: Dr. Amlacher.

Anmeldung zur Hengstenkörnung 1944

Die Besitzer von Hengsten, welche diese in der Deckperiode 1944 zur Zucht verwenden wollen und daher angekört werden müssen, werden eingeladen bis

31. Dezember 1943

nachstehende Daten bekanntzugeben und an die Geschäftsführung des Körantes des Beauftragten für Ernährung und Landwirtschaft, Graz, Grazbachgasse Nr. 57, einzusenden:

1. Nationale, Alter, Abstammung und Maße (Höhe, Gürtel- und Schienbeinmaß) des Hengstes;
2. Von Hengsten, welche im Vorjahre gekört und mit einem Körbuch mit Deckerlaubnis beteiligt worden sind oder einen einfachen Körchein erhalten haben, sind diese Dokumente mit einzusenden.

Der Zeitpunkt und das Programm wird zeitgerecht verlautbart werden.

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft beim Chef der Zivilverwaltung
gez. HAINZL.

Offene Stellen

Suche Meierleute oder Pächter für 30 Joch Landwirtschaft im den Böheln. Anträge a. d. »M. Z.«, Marburg/Drau, unter »7306«.
129-6

Verschiedenes

Bandagen aller Art sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrngasse 4.
237-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate. Leibblenden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstr. 3.
14

Altmaterial! — Rohstoff Eisen, Lumpen, Haare, werden zu den höchsten Tagespreisen übernommen, größere Mengen werden abgeholt. Übernahme von alten Autos und Kraftfahrrädern. Große Auswahl von Nutzeisen. Max Weiß, Alteisenhändler, Autoverwertung, Marburg/Drau, Nagystraße 14 — Tel. 21-30 125-14

Lehrstelle als Schneiderlehrling sucht Sechszehnjähriger, d. große Freude zum Schneiderberuf hat. Zuschriften erbeten an Max Kriewitz, Wolfgang 1, Post Mönstberg bei Pettau.
128-5

Alleinstehender Herr, Angestellter, 50 J alt, gesund, groß, schlank, blond, 5000 RM Bräutarnisse, wünscht Bekanntschaft mit einfacherem und aufrichtigerem Mädch. oder Witwe mit einem Kleinbesitz. Zuschriften unter »Erntegemeinde an d. »Staj. Gospodar«.
132-12

Mein Junge, 12 Jahre alt, Name Kristian Rejak aus Gagnik p. Ob. Pulsgau 15, ist seit 9. Dez. abgängig. Geleitet war er mit grauen Rock u. Hut, sowie kurzer brauner Hose. Größe: 155—160, besondere Kennzeichen auf der linken Hand: 3 sichtbare Warzen. Sollte jemand erfahren, wo sich der Junge aufhält, wird nobeten, die Gemeinde Ob. Pulsgau zu verständiggen.
123-13

Am 25. November ist der 73 J. alte Franz Munda, Schöpfenberg Nr. 25, Kreis Pettau, spurlos verschwunden. Bekleidet war er mit schw. Wintermantel, pelzgefütterter, grauer Hose, grauer Weste u. blauem Hemd. Das Gesicht ist rundförmig, Nase normal und rot, die Haare weiß, glatt geschnitten. Kopfbedeckung schwarzer Hut. Wer den Aufenthalt des Vermissten meldet, erhält gute Belohnung. Zweckdienliche Angaben an Johann Munda, Schöpfendorf Nr. 25, od. a. d. nächste Gendarmerie- bzw. Polizeistation.
124-13

Im namenlosen Leid geben wir die für uns noch immer unfassbare Nachricht, daß unser, so heißgeliebter, hoffnungsvoller, um uns stets treuebesorgter Sohn und Bruder

ANTON GETSCH

Grenadier,

am 16. Oktober 1943, im Alter von 20 Jahren, für Großdeutschland den Heldentod fand.

Nun schläft er fern von uns, auf einem Heldenfriedhof seinen letzten Schlaf. Es war ihm nicht mehr beschieden, den so heiß ersehnten Heimaturlaub zu seinen Lieben anzutreten. Wir werden unseren Anton immer im Herzen tragen.

Straßau bei Pettau, im November 1943.

In tiefster, schmerzlichster Trauer:

Anton und Gertrud Getsch, Eltern; Stanislaus Getsch, dtz. im Felde, und Josef Getsch, Brüder; Johann und Anna Moiser, Großeltern.
130

Danksagung

Allen wahren Freunden, Nachbarn, Bekannten und Berufskameraden, die meinen geliebten und unvergeßlichen Vater zur letzten Ruhestätte geleiteten, sowie allen jenen, die mir ihr Beileid ausgedrückt und dem Verblichenen mit Kranz- und Blumenspenden bedacht haben, sage ich für all ihre Anteilnahme, Aufmerksamkeit und Mitgefühl meinen innigen und herzlichen Dank.
Kötsch, den 14. Dezember 1943.

Lia Apich geb. Schlanetz, Tochter, für ihre Brüder und alle Verwandten.

117

Dentist Theodor Götz
Friedau — Untersteiermark

91 hat seine Zahnpraxis eröffnet

Florian Apich

Gerichts-Offizial I. R.

am 13. Dezember 1943, im Alter von 91 Jahren, sanft entschlafen ist.

Die Beisetzung der sterblichen Hülle und die Seelenmesse fanden am 15. Dezember 1943, um 11 Uhr in Kötsch statt.

Kötsch, Laibach, den 14. Dezember 1943.

Wilhelm und Milan Apich, Söhne; Lia geb. Schlanetz, Schwiegertochter, für alle übrigen Verwandten.

118

Bis ins tiefste erschüttert, gebe ich allen Verwandten, Freunden und Bekannten die betäubende Nachricht, daß mich meine liebe und herzengute Mutter, Schwiegermutter, Großmutter und Tante, Frau

Maria Murschitz

geb. Domaiko
Besitzerin,

Dienstag, den 14. Dezember 1943, nach langem, schwerem Leiden, im 44. Lebensjahr, für immer verlassen hat, kaum acht Wochen hernach, da sie ihren Gatten und ich meinen Vater verloren haben.

Von der unvergeßlichen lieben Toten nehmen wir Donnerstag, den 16. Dezember, um 15.15 Uhr Abschied, und legen sie auf dem Friedhofe in Draufweiler zur letzten Ruhe, Marburg-Thesen, Elch-Mauthörf, Beograd,
den 15. Dezember 1943.
131

In tiefer Trauer:

Alois, Sohn; Hilde, Schwiegertochter; Marie, Enkelin; Aloisia Domaiko, Mutter; Johanna Strach, Schwester; Alois Strach, Schwager; Familien: Trutschl, Streicher und alle übrigen Verwandten.

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ

Nur von Freitag bis einschl. Montag:
KRISTINA SÖDERBAUM,
FRITZ VAN DONGEN

in einem ergreifend-tragischen menschlichen Einzelschicksal:

Verwehte Spuren

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Von Dienstag bis einschl. Donnerstag:
MARIKA ROKK,
PAUL HENCKELS,
GEORG ALEXANDER

in dem sprühlebendigen Lustspiel:

KARUSSELL

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Eine Rechnung, die nicht aufgeht

Wer eine starke Lampe durch zwei schwächere ersetzt, spart vielleicht Strom, braucht jedoch doppelt soviel OSRAM-Lampen. Auch zu ihrer Herstellung aber gehören Energie, Material und Arbeitskräfte. Deshalb: Strom und Lampen sparen!

OSRAM

viel Licht für wenig Strom!

**NIVEA
ZAHNPULVER**

ist ein feines, schäumendes Zahnpflegemittel von erfrischend aromatischem Geschmack. Es ist neu geschaffen worden für den Fall, daß Sie zur Zeit Nivea-Zahnpasta nicht immer bekommen können.

30 n

NEUES Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine**REDIN,**

mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL IHOP
36 Marburg / Drau, Herrenstraße 33Leset und verbreitet den
„STAJERSKI GOSPODAR“!Vor Geldschäden
bei Fliegerangriffenschützt eine
Spareinlage
bei den**Untersteirischen
Sparkassen**

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser liebster, jüngster Sohn und Bruder

ALOIS KATSCHITSCHNIK

Grenadier,

im 25. Lebensjahre, in den schweren Abwehrkämpfen an der Ostfront am 18. Oktober 1943 gefallen ist

Gattersdorf, Plankenstein, Graz, Marburg.

In tiefster Trauer:

Alois und Erna, Eltern; Stefan, Josef und Johann, Brüder, Josefina Satter, Maria Leskower, Theresia Stefanitsch, Franziska Putschnik und Ema Katschitschnik, Schwestern, und alle übrigen Verwandten. 120

Kleiner Besitz mit Wohnung, i. d. Ebene gelegen, wird auf mehrere Jahre in Pacht gegeben. Franz Zabota, Faßbinder — Wernsee 19, bei Kreuzdorf. 127-2

Verkauf oder Tausche: erstklassige dreireihige Harmonika, 300 RM; mehrere Vögel samt Käfig, von 15—60 RM. — Z. P., Aichen 8, Post Lambach. 122-3

Kuh, gute Melkerin, wird sofort gekauft. Arbeiter, Marburg - Draugasse 5. 126-4

Kaufe eine Wasserturbine. Anfragen: Wladimir Petschnik, Voisko 3, Nesseldorf (Steiermark). 77-4

Winzerin in bestem Zustande, mit großem Deputat, Futter vorhanden, für 3—5 Arbeitskr., sofort oder im Frühjahr zu vergeben. Angeb. an Weing. Sonnenberg, Ziereg 3, Post Oberkurnigund. 79-6

Schmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unser unvergeßlicher Sohn und Bruder

FERDINAND KRISCHANITZ

Grenadier,

23 Jahre alt, bei treuer Pflichterfüllung im Osten sein junges Leben für das Vaterland geopfert hat.

Heiligen Kreuz, den 2. Dezember 1943. 115

Krischanitz Ferdinand und Josefa, Eltern; Johann, dzt. im Felde, Stanislaus und Andre, Brüder; Emilie, Josefa und Marie, Schwestern.

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber, guter, einziger Sohn, Bruder, Schwager und Onkel

LESJAK JAKOB

Panzergranadier,

am 21. November 1943, im 22. Lebensjahre, in einem Lazarett an der Ostfront gestorben ist.

Frauhelm, den 10. Dezember 1943.

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab: Konrad und Marie Lesjak, Eltern; Michaela, Schwestern; Maria Ferk, geb. Lesjak, Schwester; Josef Ferk, Schwager; R. Ferk, Nichte. 116

In Erwartung eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die, für uns Verwandte, Freunde und Bekannte noch unfaßbare Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder usw.

SKOBERNE ANTON

Panzergranadier,

nie mehr zu uns zurückkehren wird. Im Alter von 23 Jahren hat er sein Leben am 22. Oktober 1943 an der Ostfront geopfert.

Wer unseren Anton gekannt hat, weiß, was wir verloren haben und wird unseren großen Schmerz verstehen. Ruhe lieber Sohn, in fremder Erde! Unser großes Leid legen wir in Gottes Hand. Da wirst in unseren Herzen weiter leben.

Birntal, Montpreis, Drachenburg, im Dezember 1943.

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab: Franz Skoberne, Vater; Geschwister, sowie alle übrigen Verwandten und Familie Wrkian. 121